

Esinevakuutusehdot ja suojeleuohjeet ES1

Sisällysluettelo

Esinevakuutus.....	2	6 Korvaussäännökset.....	7
1 Esinevakuutuksen käsitteitä	2	6.1 Vahingosta ilmoittaminen, vahingon tarkastaminen ja selvittäminen.....	7
2 Voimassaoloalue	2	6.2 Vahingon määrän laskeminen	7
2.1 Osoitteellinen sijaintipaikka.....	2	6.3 Korvauksen määrän laskeminen	10
2.2 Vaihtelevat paikat.....	3	6.4 Korvauksen maksaminen	11
3 Vakuutuksen kohteet.....	3	6.5 Muut korvaussäännöt.....	12
3.1 Rakennus vakuutuksen kohteena.....	3	7 Suojeleuohjeet	12
3.2 Irtaimisto.....	3	7.1 Suojeleuohjeiden velvoittavuus ja tarkoitus	12
3.3 Vaihto-omaisuus.....	4	7.2 Viranomaismääräysten noudattaminen.....	12
3.4 Rahat ja arvopaperit	4	7.3 Yleinen järjestys ja turvallisuus.....	12
3.5 Vieras omaisuus	4	7.4 Rakenteellinen palontorjunta	12
4 Esinevakuutukset	4	7.5 Koneiden ja laitteiden käyttö	12
4.1 Palovakuutus	4	7.6 Moottorityökoneet.....	13
4.2 Luonnonilmiövakuutus.....	5	7.7 Tulityöt.....	13
4.3 Vuotovakuutus	5	7.8 Rakennus-, korjaus- ja asennustyöt	13
4.4 Omaisuusrikosvakuutus.....	5	7.9 Omaisuuden säilyttäminen.....	13
4.5 Rikkovakuutus	5	7.10 Nosto- ja siirtotöiden turvallisuus.....	16
4.6 Pakaste- ja kylmätuotevakuutus	6	7.11 Tiedostojen varmistus ja säilytys	16
5 Kaikkien esinevakuutusten yhteiset korvausrajoitukset.....	6	7.12 Muut noudatettavat suojeleuohjeet ja tekniset ohjeet	16
5.1 Ulkona oleva omaisuus.....	6		
5.2 Huollon tai korjauksen laiminlyönti sekä sopimaton käyttötapa.....	6		
5.3 Virheellisyydet	6		
5.4 Tiedostot, tiedot, ohjelmistot ja tietokoneet.....	7		
5.5 Vähitellen tapahtuvat vahingot	7		
5.6 Eläinten aiheuttamat vahingot.....	7		
5.7 Sääilmiöt ja tulviminen	7		
5.8 Muun korvauslähteen vaikutus korvaukseen	7		
5.9 Arvon alentuminen ja takuun raukeaminen.....	7		
5.10 Varallisuusvahinko ja petos	7		
5.11 Korvausrajoitukset poikkeustilanteissa	7		

Esinevakuutus

Esinevakuutuksesta korvataan omaisuudelle aiheutuneita suoranaisia ja välittömiä vahinkoja sekä ehdoissa erikseen mainittuja kustannuksia vakuutusenantajan ja vakuutuksenottajan välisen vakuutussopimuksen mukaisesti. Vakuutetut kohteet, vakuutusmäärät, omavastuu ja vakuutukseen valitut vakuutusturvat on esitetty vakuutuskirjassa.

Esinevakuutus muodostuu

- vakuutuskirjasta ja vakuutuskirjassa mahdollisesti mainituista erityisehdoista
- tästä tuote-ehdosta ES1
- Yleisistä sopimusehdoista YS15.

1 Esinevakuutuksen käsitteitä

Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvo on rahamäärä, joka tarvitaan uuden samanlaisen, samaan käyttötarkoitukseen ja ominaisuuksiltaan alkuperäisen kaltaisen omaisuuden hankkimiseen. Jälleenhankinta-arvoon sisältyvät myös kohtuulliset kuljetus- ja asennuskustannukset käyttäen tarkoituksenmukaisia kuljetustapoja ja tavanomaista asennuksiin käytettävää työvoimaa normaalina työaikana.

Rakennuksen jälleenhankinta-arvoon sisältyvät rakennuskustannukset yleisesti Suomessa kaupan olevia rakennustarvikkeita ja tavanomaisia työmenetelmiä käyttäen. Jälleenhankinta-arvoon lasketaan mukaan myös vahingoittuneen omaisuuden purku-, raivaus- ja hävittämiskustannukset niihin liittyvine kuljetus- ja käsittelykustannuksineen sekä mahdolliset tilalle rakennettavan rakennuksen suunnittelukustannukset.

Täysarvovakuutus

Täysarvovakuutus on vakuutus tapa, jossa omaisuuden arvoa ei määritellä vakuutusta tehtäessä, vaan riittää, että vakuutusyhtiön kysymät maksuperustetiedot ovat oikein ja että vakuutuskaudella tapahtuneista tietojen muutoksista ilmoitetaan vakuutusyhtiölle.

Päivänarvo

Omaisuuden päivänarvo on rahamäärä, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään iän, käytön, huollon laiminlyönnin, käyttökelpoisuuden alenemisen, tekniikan vanhentumisen tai muun sellaisen syyn johdosta tapahtunut arvon alentuminen.

Rakennuksen päivänarvoa arvioitaessa myös paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen, rakennuksen sijainnin ja muiden syiden selvä vaikutus otetaan huomioon silloin, kun samalle sijaintipaikalle ei rakenneta uutta vastaavaa rakennusta.

Käypä arvo

Omaisuuden käypä arvo on rahamäärä, joka omaisuudesta olisi ollut yleisesti saatavissa vahingon sattumispäivän markkinatilanteessa ottaen huomioon mm. esineen ikä, käyttötunnit ja -tapa, huoltohistoria, kunto ja käyttökelpoisuus.

Omalla konevoimalla liikkuvien moottorityökoneiden osalta käypään arvoon vaikuttaa myös mm. merkki, vuosimalli, varustelutaso.

Rakennuksen käypää arvoa arvioitaessa vähennetään kiinteistön käyvästä arvosta tontin, tonttirakenteiden, liittymien ja muiden rakennusten osuus.

Käyvällä arvolla ei tarkoiteta myyntiliikkeiden ulosmyyntihintaa, pyyntihintaa eikä vaihtohyvitysarvoa vaan sellaista hintaa, jonka usea henkilö olisi ollut siitä todellisuudessa valmis maksamaan.

Vakuutusarvo

Vakuutusarvo on vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden arvo, jota käytetään vahingon ja korvauksen määrän laskentaperusteena. Vakuutusarvo voi olla joko jälleenhankinta-arvo, päivänarvo tai käypäarvo.

Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärä on vakuutusmaksun laskentaperuste ja ylin korvausmäärä mutta ei vahingon määrä tai sen arvioimisen peruste.

Vakuutuspaikka

Vakuutuspaikka on paikka tai alue, jossa vakuutus on voimassa. Vakuutuspaikka on merkitty vakuutuskirjaan. Vakuutuspaikka on joko osoitteellinen sijaintipaikka tai vaihtelevat paikat.

Vakuutushuoneisto

Vakuutushuoneisto on vakuutuskirjaan merkityssä osoitteessa sijaitseva rakennus, rakennuksen osa tai tila, jossa vakuutettu omaisuus sijaitsee.

Vahingon ja korvauksen määrä

Vahingon määrä on esinevahingon seurauksena aiheutunut menetysten laskennallinen rahamäärä.

Korvauksen määrä on rahamäärä, joka vakuutustapahtuman perusteella vahingosta maksetaan.

Ensivastuuarvo

Ensivastuuarvo tarkoittaa vakuutusmäärän perustetta, joka ei vastaa omaisuuden todellista vakuutusarvoa vaan on vakuutuksenottajan kanssa vakuutusta tehtäessä sovittu rahamäärä.

Atk-ohjelmien, tietojen ja tiedostojen palautuskustannusten, rahojen ja arvopapereiden, piirustusten, arkistojen, mallien ja muottien sekä taide-esineiden vakuutusmäärän perusteena on aina ensivastuuarvo.

Jäännösarvo

Omaisuuden jäännösarvo on omaisuuden arvo välittömästi vahingon jälkeen. Jäännösarvo arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin vahingon määrä.

Ali- ja ylivakuutus

Omaisuus on alivakuutettu, jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa pienempi.

Omaisuus on ylivakuutettu, jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa suurempi.

Omavastuu

Omavastuu on vakuutuskirjaan tai -ehtoon merkitty, vakuutetun omalle vastuulle jäävä osuus vahingosta.

Pinta-ala

Rakennuksen pinta-alalla tarkoitetaan rakennuksen ulkomittojen mukaista pinta-alaa jokaisen kerroksen osalta yhteen laskettuna. Pinta-alaan lasketaan mukaan myös kellareiden ja lämpöeristettyjen käyttöuullakoiden sekä rakennukseen kiinni rakennettujen avokatosten pinta-alat.

Yrityksen toimitilojen pinta-alaan lasketaan yrityksen käytössä olevien liike- ja varastotilojen yhteenlaskettu pinta-ala.

2 Voimassaoloalue

2.1 Osoitteellinen sijaintipaikka

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityssä osoitteessa.

Irtaimen käyttöomaisuuteen kuuluvien kannettavien tietokoneiden, niiden lisälaitteiden ja puhelinten sekä yrityksen vaihto-omaisuuden kuljettamiseen käytettävien kuljetuslaatikoiden ja -rullakoiden osalta vakuutus on kuitenkin voimassa kaikkialla maailmassa.

Tilapäinen siirto pois osoitteellisesta sijaintipaikasta

Osoitteellisessa sijaintipaikassa vakuutetun irtaimen käyttöomaisuuden osalta vakuutus on voimassa myös vakuutuspaikan ulkopuolella koko Suomessa, jos omaisuus on tilapäisesti siirretty tai siirrettävänä pois vakuutuskirjaan merkitystä osoitteellisesta sijaintipaikasta.

Voimassaolon edellytyksenä on, että poissaolo ei liity varsinaiseen liiketoiminnan harjoittamiseen ja omaisuus on tarkoitus palauttaa siirron syyn poistuttua vakuutuskirjaan merkittyyn osoitteelliseen sijaintipaikkaan. Tällaista omaisuutta on esimerkiksi kausivarastossa oleva irtain käyttöomaisuus ja korjattavaksi siirretty omaisuus. Tilapäiseksi poissaoloksi katsotaan enintään 6 kuukautta kestävä omaisuuden poissaolo laskettuna siirron alkamisajankohdasta.

Irtaimen käyttöomaisuuden ja vaihto-omaisuuden näyte-erien osalta vakuutus on voimassa myös niiden ollessa tilapäisesti messuilla ja näyttelyissä.

Tilapäisen siirron perusteella vakuutuspaikan ulkopuolella korvattavissa vakuutus tapahtumissa vakuutus turva on vakuutus kirjaan merkityn mukainen ja enimmäiskorvaus määrä on 200 000 euroa yhdessä vakuutus tapahtumassa.

Vakuutus ei ole voimassa osoitteellisen sijaintipaikan ulkopuolella, jos poissaolon syyinä on varsinainen liiketoiminnan harjoittaminen. Liiketoiminnan harjoittamisen takia siirrettyä omaisuutta on esimerkiksi

- rakennus-, asennus- ja tarkastuskohteissa käytettävä omaisuus
- ajoneuvon asennettu, ajoneuvossa säilytettävä tai siellä käytettävänä oleva omaisuus
- tavarantoimittajan, alihankkijan, ostajan tai vastaavan tiloissa työstettävänä, myytävänä tai säilytettävänä oleva omaisuus
- kausivarastossa oleva vaihto-omaisuus
- messuilla ja näyttelyissä myytävänä oleva vaihto-omaisuus.

2.2 Vaihtelevat paikat

Kun vakuutus kirjaan on merkitty vakuutus paikaksi vaihtelevat paikat, vakuutus on voimassa vakuutus kirjaan merkityllä maantieteellisellä alueella. Jos maantieteellistä aluetta ei ole merkitty, vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa.

Vaihto-omaisuuden kuljetuksen aikana vakuutus on kuitenkin voimassa vain silloin, kun vaihto-omaisuutta kuljetetaan käsikatavarana, myymäläksi varustellussa myymäläautossa taikka tavara on varaosa, raaka-aine tai puolivalmiste, joka luovutetaan asiakkaalle osana vakuutusnottajan työsuoritusta.

3 Vakuutuksen kohteet

3.1 Rakennus vakuutuksen kohteena

3.1.1 Rakennus

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjaan merkitty rakennus ja rakennuksessa tai sen kanssa samalla kiinteistöllä sijaitseva kiinteästi asennettu, rakennuksen käyttöä palveleva omaisuus seuraavasti:

- tavanomaiset koneet ja laitteet, kuten LVISA -laitteet, sähköpääkeskukset, lämpökanavat, öljysäiliöt, aurinkopaneelit, -keräimet ja antennit
- sähkö- ja muut kaapelit sekä johtimet ja putkistot kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään saakka
- rakennuksen perustuksen perusanturat
- kiinteät sisustukset, rakenteet ja pinnoitteet alkuperäistä vastaavan tasoisena tai koko rakennukseen saman tasoisena jälkeensä asennettuna.

3.1.2 Rakennukseen liittyvä muu omaisuus

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutusnottajan omistamat tai muutoin vakuutusnottajan vastuulla olevat, rakennuksen käyttöä palvelevat ja rakennuksen kanssa samassa osoitteessa olevat

- kiinteät tavanomaiset rakennelmat, rakenteet ja varusteet kuten sähköautojen latauslaitteistot, jätesäiliöt ja leikkilinetit sekä lämmöneristämättömät enintään 40 m²:n suuruiset varastot, auto-, jäte- ja muut katokset
- kiinteistön hoitoon kuuluvat tavanomaiset työkalut ja työkoneet, joiden rakenteellinen huippunopeus on enintään 15 km/h, sekä niiden polttoaineet 10 000 euroon saakka
- rakennuksen ja kiinteistön hoitoon liittyvät lämmitysaineet.

Vakuutuksen kohteena ovat myös yksityistalouksien vakituiseen asumiseen liittyvät, yhteiseen käyttöön tarkoitetut tavanomaiset koneet silloin, kun rakennukseen sisältyy vähintään kaksi vakituiseen asumiseen tarkoitettua asuntoa.

Vakuutuksen kohteena ovat myös piha-alueen puut, pensaat ja muut istutukset 5 000 euron määrään saakka.

3.1.3 Rakennusta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rakennuksen perusanturoiden alapuolella olevat rakenteet
- paalutukset, salaajaputkistot ja jätevesien maapuhdistamokenttä putkistoinen
- pora- ja lämpökaivot
- seinämaalaukset, piha-alueella olevat patsaat, taide-esineet sekä muut vastaavat erikoisrakennelmat
- vesialueet, laiturit ja rantarakennelmat
- sähkövirta, vesi ja kaasut
- rakennuksessa harjoitettavaa liiketoimintaa palvelevat rakenteet, koneet, laitteet, putkistot, johdot, kalusteet ja pinnoitteet
- osakkeenomistajan, vuokralaisen tai muun käyttäjän hankkimat ja omistamat varusteet, kuten sähköautojen latauspisteet, valomainokset ja mainosteippaukset, markiisit, valvonta- ja hälytyslaitteet, kellot, antennit sekä parveke- ja erikoislasit
- pääosin muuta kuin vakuutettua rakennusta palvelevat sähköntuotantolaitteet
- kokonaisteholtaan 1 MW:n ja sitä suuremmat lämmöntuotantolaitteet, pakastamo- eikä kylmiö- rakennusten kylmälaitteet, vaikka ne palvelisivatkin koko rakennusta.

3.2 Irtaimisto

3.2.1 Irtain käyttöomaisuus

Vakuutuksen kohteena olevaan irtaimen käyttöomaisuuteen kuuluvat

- vakuutettuun toimintaan käytettävät koneet, laitteet, työvälineet ja niitä palveleva LVISA-tekniikka
- koneisiin ja laitteisiin sisältyvät ohjelmistot
- kalusteet ja käyttötarvikkeet.

Vakuutuksen kohteena ovat myös vakuutusnottajan omistamat valomainokset, ikkunateippaukset ja sähköautojen latauslaitteistot.

Irtain käyttöomaisuus voi olla vakuutusnottajan omaa, vuokratua tai rahoitusomaisuudella hankittua. Vuokrattua omaisuutta vakuutetaan irtaimena käyttöomaisuutena, jos vakuutusnottaja on sitoutunut vakuuttamaan sen.

3.2.2 Irtaimen käyttöomaisuuden erikoistapaukset

Ellei taulukossa 1 esitetylle omaisuudelle ole merkitty erillisiä vakuutusmääriä vakuutus kirjaan, voi irtaimen käyttöomaisuuden vakuutusmäärään sisältyä kutakin omaisuutta enintään taulukossa esitetty euromäärä. Ylin korvausmäärä on aina kuitenkin vakuutus kirjaan merkitty irtaimen käyttöomaisuuden vakuutusmäärä.

Jos omaisuus halutaan vakuuttaa tätä suuremmasta määrästä, on vakuutus kirjaan merkittävä vakuutettavan omaisuuden arvo kokonaisuudessaan.

	Enimmäismäärä
Esinevahingon seurauksena aiheutuneet ohjelmistojen, käyttöjärjestelmien ja tiedostojen palautuskustannukset	5 000 €
Keräilyesineet, antiikkiesineet, arvomatot, kokoelmat ja arvoesineet	15 000 €
Vakuutushuoneiston kiinteät sisustukset	10 000 €
Vakuutushuoneiston ovet, ikkunat, murto- suojaruuvit ja rakenteet omaisuusrikos- vahinkojen varalta	5 000 €
Rahat ja arvopaperit vakuutushuoneistossa ja kuljetuksen aikana Suomessa	3 000 €
Liiketoiminnassa käsiteltävänä tai säilytettävänä oleva asiakkaan käyttö- ja vaihto- omaisuus muiden kuin rikkovahinkojen varalta. ks. ehtokohta 3.5	10 000 €
Työntekijöiden henkilökohtaiset vaatteet ja käyttöesineet muiden kuin rikkovahinkojen varalta. ks. ehtokohta 3.5.	1 000 €/ työntekijä, yhteensä enintään 10 000 euroa

Taulukko 1.

Vakuutushuoneiston kiinteisiin sisustuksiin kuuluvat

- kiinteistön osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevat, yritystoimintaan kuulumattomat huoneiston käyttöön liittyvät koneet ja kalusteet
- vakuutusnottajan itse vuokratiloihin hankkimat lattia-, seinä- ja kattopinnoitteet sekä väliseinärakenteet
- huoneistossa harjoitettavaa liiketoimintaa palvelevat kiinteät kalusteet, LVIS- ja konetekniikka liittymäjohtoinen.

Vakuutettaessa arvoesineitä ja kokoelmia yli 15 000 euron arvosta, on esineistä oltava kuvat ja esinekohtaiset vakuutusarvot sisältävä luettelo, joka pystytään toimittamaan vakuutusnottajalle vahingon jälkeen.

3.2.3 Irtainta käyttöomaisuutta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena ei ole seuraava omaisuus, ellei sitä ole erikseen vakuutettu ja vakuutusnottajan merkitty

- omalla konevoimalla kulkevat tai päältä ohjattavat koneet, laitteet ja kulkuneuvot tai niiden osat ja varusteet lukuun ottamatta vakuutusnottajan toimipaikassa puhtaanapitoon tai tavaransiihtämiseen tarkoitettuja sähkö- ja kaasukäyttöisiä koneita ja laitteita, kuten sähkötrukkeja tai lattianhoitokoneita
- immateriaalioikeudet
- laiturit ja rantarakennelmat
- elävät eläimet
- ulkona kasvavat kasvit.

3.2.4 Investointiturva

Vakuutuksen kohteena ovat kuluvan vakuutuskauden aikana tehtävät irtaimen käyttöomaisuuden investoinnit enintään 20 prosenttiin asti vakuutetun irtaimen käyttöomaisuuden yhteenlasketusta vakuutusmäärästä, kuitenkin enintään 200 000 euron arvosta.

Vakuutusturvan laajuus on sama kuin muun vastaavan irtaimen käyttöomaisuuden. Koneiden ja laitteiden osalta vakuutus ei kuitenkaan korvaa rikkoutumista asennustyön ja käyttöönoton aikana.

Investointiturvan rajoitukset

Vakuutuksen kohteena ei ole

- rakennettavat uudisrakennukset tai olemassa olevan rakennuksen laajennukset
- uudessa vakuutuspaikassa oleva irtaimisto.

3.3 Vaihto-omaisuus

Vakuutuksen kohteena olevaan vaihto-omaisuuteen kuuluvat

- vakuutettuun toimintaan liittyvä vakuutusnottajan omistama vaihto-omaisuus
- vakuutetussa toiminnassa myytäväksi otettu vaihto-omaisuus
- muu vakuutusnottajan merkitty vakuutusnottajan vakuutusvastuulla oleva vaihto-omaisuus.

Vaihto-omaisuutta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rahat ja arvopaperit
- immateriaalioikeudet
- rekisteröitävät työkalut ja rekisteröitävät kulkuneuvot
- ilma-alukset
- maaperä ja vesialueet
- valmiit rakennukset
- ulkona kasvavat kasvit.

3.4 Rahat ja arvopaperit

Vakuutuksen kohteena oleviin rahoihin ja arvopapereihin kuuluvat vakuutusnottajan omistamat rahat ja arvopaperit, raha- ja maksukortteihin ladattu raha sekä käyttämättömät posti- ja leimamerkit, arvat, lounassetelit, kupongit, vekselit, shekit ja muut vastaavat saamistodistukset.

Jos vakuutetaan muun kuin vakuutusnottajan omaa rahaa, se on merkittävä vakuutusnottajan erikseen.

3.5 Vieras omaisuus

Vakuutuksen kohteena olevaan vieraaseen omaisuuteen kuuluvat

- asiakkaan käyttö- ja vaihto-omaisuus, joka on vakuutusnottajalla käsiteltävänä tai säilytettävänä ja josta vakuutusnottaja on lain tai sopimuksen perusteella vastuussa
- työntekijöiden henkilökohtainen omaisuus pois lukien yrittäjän oma tai yrittäjän kanssa samassa taloudessa asuvan henkilön henkilökohtainen omaisuus.

Työntekijöiden omaisuuden vakuutusturva on voimassa kaikkialla Suomessa suoritettaessa työnantajan määräämiä työtehtäviä.

Vierasta omaisuutta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- vakuutusnottajan toimintaansa käyttämä omaisuus eikä toimila
- rahat ja arvopaperit
- immateriaalioikeudet
- maaperä ja vesialueet
- valmiit rakennukset
- ulkona kasvavat kasvit.

Vakuutuksesta korvataan vieraalle omaisuudelle aiheutuneet vahingot, joita muut vakuutukset eivät korvaa.

4 Esinevakuutukset

4.1 Palovakuutus

Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut

- irti päässyt tuli
- äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti noussut savu tai noki, kun savu tai nokilaskeuma on peräisin vakuutusnottajan toimipaikassa tai sen välittömässä läheisyydessä tapahtuneesta tulipalosta
- räjähdys, jolla tarkoitetaan kaasun- tai pölyräjähdyksestä tai höyryn ylipaineesta johtuvaa äkillistä mekaanista vahinkoa
- savunpoistolaitteiston äkillinen ja ennalta arvaamaton laukeaminen
- sammutuslaitteiston äkillinen ja ennalta arvaamaton vuoto tai laukeaminen.

Palovakuutuksen korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- sähköilmiön sähkölaitteelle aiheuttamaa vahinkoa
- räjähdysvahinkoa, jonka on aiheuttanut keskipakoisvoima, sisäinen jännitys, tiivisteen irtoaminen, nestepaine tai poltto-moottorissa sattunut räjähdys moottorille.

4.2 Luonnonilmiövakuutus

Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan äkillinen ja ennalta arvaamaton vahinko, jonka on aiheuttanut

- myrsky
- trombi tai syöksyvirtaus
- raesade
- villieläimen tunkeutuminen rakennukseen
- salamanisku, joka on kohdistunut suoraan vakuutettuun omaisuuteen ja rikkonut sitä mekaanisesti.

Myrskyksi katsotaan sääolosuhteet, joissa tuulen keskinopeus on ylittänyt 15 metriä sekunnissa vahingon tapahtumapaikkaa lähimpänä olevalla säähavaintoasemalla.

Vakuutuksesta korvataan myös vahinko, joka aiheutuu vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttamasta vesistön vedenpinnan noususta.

4.3 Vuotovakuutus

Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan nesteen, höyryn tai kaasun aiheuttama vahinko, kun aine on virrannut äkillisesti, ennalta arvaamattomasti ja suoraan

- rakennukseen kiinteästi asennetusta vesi-, viemäri- tai lämmitysputkistosta taikka uima-altaan tai poreammeen putkistosta
- putkistoihin kiinteällä liitännällä liitetystä käyttölaitteesta, koneesta tai säiliöstä
- rakennuksen sisäpuolisesta sadevesiputkistosta.

Vahingon korvattavuus edellyttää, että vuoto on alkanut vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vuotovakuutuksen korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kattokaivon tukkeutumisesta
- kylmä- tai viilennyslaitteen sulamis- tai kondenssivedestä
- koneelle tai laitteelle sen sisäisestä nestekiertojärjestelmästä
- kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon taikka kaukolämpöputken vaurioitumisesta, tukkeutumisesta tai toimimattomuudesta.

Vuotovakuutuksesta ei korvata johtoverkon tai käyttölaitteen korjaus- tai uusimiskustannuksia.

4.4 Omaisuusrikosvakuutus

Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka aiheutuu omaisuudelle sen anastamisesta silloin, kun vakuutushuoneistoon on tunkeuduttu

- rakenteita tai lukkoja rikkoen
- avaimella, joka on saatu haltuun ryöstön tai murtautumisen yhteydessä.

Vakuutuksesta korvataan myös

- irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, joka on tehty käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sen uhkausta
- irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, kun anastus on tehty murtamalla omaisuuden kiinnitys tai lukitus, esimerkiksi teräsketju tai sen lukko
- omaisuuden tahallinen vahingonteko. Ulkona olevan omaisuuden vahingonteko korvataan kuitenkin vain, kun kyse on omaisuudesta, joka on suunniteltu ja valmistettu säilytettäväksi ulkona.

- vahinko, joka on aiheutettu tuntemattomaksi jääneellä ajoneuvolla.

Korvauksen edellytyksenä on, että vahinko pystytään yksilöimään yksittäiseksi ja äkilliseksi tapahtumaksi, tapahtumasta on tehty rikosilmoitus poliisille ja vakuutuksenottaja on tarvittaessa valmis todistamaan korvausvaatimukseen liittyvän omaisuusluettelon oikeaksi tuomioistuimessa.

Omaisuusrikosvakuutuksen korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- omaisuuden katoamista
- vahinkoa, joka todetaan vasta määräaikainventaarin yhteydessä
- sieppauksesta, myymälävarkaudesta tai näpistyksestä aiheutunutta vahinkoa
- petoksesta, kavalluksesta tai vastaavasta menettelystä aiheutunutta vahinkoa
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut tulipalo tai räjähdys.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata omalla konevoimalla kulkevan moottorityökoneen anastamisesta aiheutunutta vahinkoa, jos vakuutuksenottaja taikka poliisi- tai tulliviranomainen on saanut tiedon omaisuuden löytymisestä 30 päivän kuluessa siitä, kun anastamisesta oli ilmoitettu vakuutuksenantajalle ja poliisille. Tällöin vakuutuksesta kuitenkin korvataan löytyneen moottorityökoneen noutamisesta tai kotipaikkakunnalle palauttamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, enintään 5 000 euroa ja koneelle anastuksesta aiheutuneet vauriot.

Rahojen, arvopaperien ja arvo-omaisuuden ryöstövahingot

Jos vakuutuskirjaan ei ole muuta merkitty, ryöstövahinko korvataan vain, jos se on tapahtunut vakuutushuoneistossa tai kuljetuksen aikana vakuutushuoneistosta arvokuljetuksen keräilypisteeseen, laskentakeskukseen tai rahalaitokseen.

4.5 Rikkovakuutus

4.5.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan omaisuuden äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman seurauksena aiheutunut rikkoutuminen ja vahingoittuminen, joka ei ole korvattava vahinko palo-, luonnonilmiö-, omaisuusrikos- tai vuotovakuutuksesta eikä pakaste- ja kylmätuotevakuutuksesta.

Ulkoisen tapahtuman aiheuttama rikkoutuminen

Jos vakuutuskirjaan on merkitty rajoitusehto Ulkoinen rikkovakuutus, korvataan rikkovakuutuksesta vain mekaaninen rikkoutuminen tai vahingoittuminen, jonka on aiheuttanut äkillinen ja ennalta arvaamaton

- kaatuminen tai putoaminen
- tieltä suistuminen tai tien sortuminen
- laitteesta itsestään riippumaton ulkoinen tekijä, ei kuitenkaan salama tai muu sähköilmiö.

Prosessissa työn kohteena olevaa omaisuutta tai raaka-aineen mukana koneeseen joutunutta vierasta esinettä ei katsota tässä tarkoitukseksi ulkoiseksi tekijäksi.

Rikkovakuutuksen poikkeukset

Seuraavalle omaisuudelle korvataan rikkovakuutuksesta vain ulkoisen tapahtuman aiheuttama rikkoutuminen

- vaihto-omaisuus
- omalla konevoimalla kulkevien työkoneiden, työvälineiden ja ajoneuvojen renkaat, telaketjut- ja matot sekä moottorit, vaihteistot, voimansiirtolaitteet ja jäähdytysjärjestelmät laitteineen
- irtaimen käyttöomaisuuden vakuutusmäärän sisältyvät muotit ja mallit, murskaimet, hakkurit ja turvetyökoneet.

4.5.2 Rikkovakuutuksen korvausrajoitukset

Toimintahäiriöt

Vakuutuksesta ei korvata toimintahäiriön poistamista, säätö- ja kunnossapitotöitä, ennakko- ja määräaikaishuoltoja eikä näiden yhteydessä vaihdettavia osia.

Työkalut, muotit ja muut kuluvat osat ja kuluvat välineet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut tuotantokoneiden terille, työkaluille, muoteille, suolakkeille tai vastaaville osille käytettäessä niitä tarkoitukseensa.

Kylmälaitteet ja kylmäaineet

Vakuutuksesta ei korvata kylmäaineiden vuotamisesta aiheutunutta vahinkoa, jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt voimassa olevassa laissa tai asetuksessa säädetyn kylmälaitteiston tarkastusvelvollisuuden, ei ole varustanut laitteistoa vaaditulla vuotojen havaitsemisjärjestelmällä tai on muuten laiminlyönyt säädetty toimintaohjeet.

Vakuutuksesta ei korvata myöskään uutta kylmäainetta, kylmäaineen lisäämistä tai vaihtamista, jos vuotanut kylmäaine on vahinkojankohtana lakien tai asetusten mukaan poistettava käytöstä, tai jos aineen vuotaminen ei ole ollut seurausta kylmälaitteen rikkoutumisesta.

Rakenteiden ja rakennusosien halkeilu

Vakuutuksesta ei korvata rakenteiden tai rakennusosien halkeilua.

Huoneistokohtaiset koneet ja laitteet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut asuinhuoneistokohtaisille, osakkeen omistajan kunnossapitovastuulla oleville koneille ja laitteille, esimerkiksi liesille, kylmäkalusteille, kiukailla, WC- ja pesutilojen kiinteille kalusteille, pore- ja uima-allaslaitteistoille.

Vaaralliset käyttöolosuhteet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- veteen, suohon tai maahan vajoamisesta
- uppoamisesta jäihin muualla kuin yleisesti käytettävällä, tieviranomaisen turvallisuusvaatimukset täyttävällä talvitiellä
- kaivoksen tai tunnelin sortumasta
- käytettäessä esinettä sille soveltumattomissa olosuhteissa
- siitä, että kone tai laite jää kiinni putkeen, kallioreikään tai vastaavaan paikkaan, eikä sitä voida poistaa laitetta tai ympäröivää rakennetta rikkomatta.

Vaihto-omaisuus ja asiakkaan omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata tuotantoprosessin virheellisestä toiminnasta tai prosessin koneen tai sen osan rikkoutumisesta aiheutunutta vahinkoa vahinkohetkellä työstettävänä tai käsiteltävänä olevalle vaihto-omaisuudelle tai asiakkaan omaisuudelle.

Vakuutuksesta ei korvata myöskään vahinkoa vaihto-omaisuudelle, joka on aiheutunut

- pilaantumisesta
- säilytyslämpötilan muutoksesta
- saastumisesta
- kasvu- tai kehityshäiriöstä
- kasvi- tai eläintaudeista
- viranomaisen määräyksestä rajoittaa tarttuvia tauteja
- hyönteisistä tai tuhoeläimistä.

Muusta esinevakuutuksesta korvattava vahinko

Rikkovakuutuksesta ei korvata vahinkoja, jotka voitaisiin korvata palo-, luonnonilmiö-, vuoto-, omaisuusrikos- tai pakaste- ja kylmätuotevakuutuksesta.

Rajoitus on voimassa, vaikka vahingoittunutta omaisuutta ei ole vakuutettu kyseisellä vakuutuksella.

4.6 Pakaste- ja kylmätuotevakuutus

Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjaan merkityt pakastetut ja kylmäsäilytettävät tuotteet.

Vakuutuksesta korvataan pakasteille ja kylmätuotteille niiden säilytystilojen äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta lämpötilan muutoksesta aiheutunut vahinko, kun lämpötilan muutos on ollut suoranainen ja väistämätön seuraus

- rikkovakuutusehtojen perusteella korvattavasta pakaste- tai kylmälaitteen rikkoutumisesta
- äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta jäähdytysaineen vuodosta
- kiinteistön sähkökeskuksen tai sähkölaitteen palosta tai niiden äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta rikkoutumisesta
- ennalta ilmoittamattomasta sähkökatkoksesta yleisessä sähköverkossa.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- elintarvikkeet ovat olleet välittömästi ennen vahinkoa voimassa olevan elintarvikelainsäädännön mukaisia ja myyntikelpoisia
- muut kuin elintarvikkeet ovat täyttäneet välittömästi ennen vahinkoa kyseistä tuote-erää koskevan lainsäädännön ja hyvän valmistus- ja säilytystavan vaatimukset.

Pakaste- ja kylmätuotevakuutuksen korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka synnä on

- kylmälaitteen virheellinen asennus
- kylmälaitteen virheelliset säädöt, asetukset tai ohjelmoinnit
- kylmälaitteen virheellinen tai puutteellinen huolto
- puutteellinen pakastus- tai kylmäteho
- tuotteiden virheellinen käsittely.

5 Kaikkien esinevakuutusten yhteiset korvausrajoitukset

5.1 Ulkona oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata

- anastamista, vahingontekoa eikä luonnonvoimien aiheuttamaa vahinkoa silloin, kun vahingoittunut omaisuus on ollut vahingon tapahtuessa ulkona, aitauksessa tai avoimessa rakennuksessa, ellei kyse ole omaisuudesta, joka on valmistettu ja suunniteltu säilytettäväksi ulkona tai aitauksessa ja ulkona säilyttämisestä on tehty merkintä vakuutuskirjaan
- pienikokoisen ja helposti siirrettävän omaisuuden anastamista aitauksesta.

5.2 Huollon tai korjauksen laiminlyönti sekä sopimaton käyttötapa

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- omaisuudelle sen huolto- tai korjaustoimien laiminlyönnistä.
- omaisuudelle käytettäessä sitä käyttötarkoituksen tai käyttöohjeen vastaisesti.

5.3 Virheellisyydet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut omaisuudelle

- suunnittelu-, asennus-, käsittely-, käyttö-, toimitus- tai työvireheestä
- rakenne-, valmistus- tai aineviasta
- rakennusvirheestä taikka rakentamismääräysten, ohjeiden tai hyvän rakentamistavan vastaisesta rakentamisesta
- seinä- tai lattiakaivosta, tai niiden liityntäosista tai liitoksista vuotaneesta nesteestä
- nesteestä, joka on päässyt rakenteisiin puutteellisen vedeneristyksen takia.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tällaisen vahingon seurauksena muulle vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut äkillinen ja ennalta arvaamaton vahinko. Vahinkoa ei kuitenkaan korvata, jos se on seurausta lumen painosta tai puutteellisesta vedeneristyksestä.

5.4 Tiedostot, tiedot, ohjelmistot ja tietokoneet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu tiedostoille, tiedoille, ohjelmistoille ja tietokoneille tietojen tai asetusten häviämisestä, tietojen muuttumisesta, virheellisistä tiedoista tai tietoturvaloukkauksesta.

Tietoturvaloukkauksella tarkoitetaan tekoa, jossa tietoverkkoja hyväksikäyttämällä päästään oikeudettomasti puuttumaan sähköisessä muodossa olevaan tietoon tai tietojärjestelmään. Tietoturvaloukkauksia ovat esimerkiksi tietomurto, haittaohjelmataartunta ja palvelunestohyökkäys.

5.5 Vähitellen tapahtuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut omaisuudelle

- likaantumisen tai sakkaantumisen
- homehtumisen, sienettymisen, mikrobeista, hajusta, kosteudesta tai kondenssivedestä
- lämpötilan tai kosteuden hitaasta muutoksesta
- kulumisen, naarmuuntumisen, syöpmisen, ruostumisen, lahoamisen, pilaantumisen,
- materiaalin luonnollisesta heikkenemisestä tai väsymisestä, tärinästä, kutistumisesta, betonin rapautumisesta tai
- muusta vastaavasta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä.

Rakennusta palvelevien vesi-, lämpö- ja viemäriputkien aiheuttamissa vuotovahingoissa rajoitus koskee ympäröivän olosuhteen aiheuttamaa ruostumista tai kulumista, esimerkiksi putken ulkopinnan ruostumista jatkuvan kosteusrasituksen takia.

5.6 Eläinten aiheuttamat vahingot

Luonnonilmiö- ja rikkovakuutuksista ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa hyönteiset, linnut, jämseläimet tai jyräjät. Vakuutuksista ei korvata myöskään niiden torjunnasta tai hävittämisestä aiheutuneita kustannuksia.

Rajoitusta ei sovelleta edellä mainittujen eläinten aiheuttamiin palovahinkoihin, vuotovahinkoihin eikä ikkunoiden rikkoutumisiin.

5.7 Sääilmiöt ja tulviminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- pakkasesta, jäätymisestä, kuumuudesta tai kuivuudesta
- maan painumisesta tai routimisesta, maanjäristyksestä, maansortumasta tai muusta maan liikkumisesta
- jään tai lumen painosta tai niiden liikkumisesta
- vesi- tai lumisateesta, pohja-, pinta- tai sulamisvedestä tai edellä mainittujen aiheuttamasta viemärikaivon tai -putkiston tulvimisesta
- sade- tai sulamisvedestä, joka on virrannut kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytörmistä, sadevesiviemäreistä
- veden pinnan noususta, tulvasta tai aallokosta, kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon tai vastaavan rakennelman rikkoutumisesta, tukkeutumisesta tai toimimattomuudesta
- vesikaton vuotamisesta.

Rikkovakuutuksesta korvataan kuitenkin vuotovahinko, jonka syynä on ollut äkillinen ja ennalta arvaamaton vesikaton mekaaninen rikkoutuminen.

5.8 Muun korvauslähteen vaikutus korvaukseen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun, sitoumuksen tai muun vakuutuksen perusteella. Näiden vakuutusehtojen mukaan korvattava vahinko korvataan kuitenkin tämän rajoitusehdon estämättä, jos vakuutuksenottaja näyttää toteen, ettei korvausvelvollinen voi täyttää sitoumustaan.

5.9 Arvon alentuminen ja takuun raukeaminen

Vakuutuksesta ei korvata omaisuuden arvon alentumista eikä kustannusta, joka johtuu siitä, että valmistaja tai maahantuoja ilmoittaa valmistajan antaman takuun päättyvän vahingon seurauksena.

5.10 Varallisuusvahinko ja petos

Vakuutuksesta ei korvata varallisuusvahinkoa eikä vahinkoa, joka on aiheutunut petoksesta, kavalluksesta tai muusta vilpillisestä menettelystä tai sopimuksen rikkomisesta.

5.11 Korvausrajoitukset poikkeustilanteissa

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on

- aiheutunut ammattimaisesta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä taikka niistä aiheutuvasta maan painumasta tai siirtymästä
- aiheutunut Suomessa tai ulkomailla sattuneesta ydin vastuulain määritelmän mukaisesta ydinvahingosta
- aiheutunut lakosta, työnseisauksesta tai muusta sen kaltaisesta syystä
- tapahtunut sodan, kapinan, vallankumouksen tai muun sen kaltaisen yhteiskuntajärjestystä horjuttavan tapahtuman aikana
- välittömästi seurausta tartuntatautilaissa määritellystä tartuntataudista, sen uhkasta, torjuntatoimenpiteestä tai seurausten pienentämiseksi tehdystä toimenpiteestä.

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään 3 000 000 euroa vahinkoa ja vakuutuskautta kohden. Vakuutuksen enimmäiskorvausmäärä koskee kaikkia vakuutuksenottajia yhteisesti yhdessä vahingossa. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

6 Korvaussäännökset

6.1 Vahingosta ilmoittaminen, vahingon tarkastaminen ja selvittäminen

Vahingosta on ilmoitettava vakuutuksenantajalle mahdollisimman nopeasti ja vakuutuksenantajalle on varattava mahdollisuus tarkastaa vahingoittunut omaisuus ennen sen hävittämistä tai sen korjaamisen aloittamista. Jos korjaustyö on liiketoiminnan keskeytyksen tai muun lisävahingon syntymisen estämiseksi välttämätöntä aloittaa välittömästi, voidaan korjaustyö aloittaa, vaikka ilmoitusta vahingosta ei ole voitu tehdä.

Vakuutetun on toimitettava vahingon selvittämiseksi tarpeelliset asiakirjat ja tiedot, esimerkiksi luettelo tuhoutuneesta omaisuudesta, ostotositteet ja muut tiedot vahingon korvattavuuden ja määrän selvittämiseksi.

Jos omaisuus joudutaan pakottavista syistä hävittämään tai korjaamaan ennen vakuutuksenantajan tarkastusta, omaisuus on dokumentoiva luotettavasti.

6.2 Vahingon määrän laskeminen

6.2.1 Vakuutusarvo ja vahingon määrän laskenta

Vahingon määrää laskettaessa määritetään ensin vahingoittuneen omaisuuden vakuutusarvo.

Vakuutusarvo on

- jälleenhankinta-arvo, jos omaisuuden päivänarvo ennen vahinkoa oli ollut vähintään 50 % jälleenhankinta-arvosta
- päivänarvo, jos omaisuuden päivänarvo ennen vahinkoa oli ollut alle 50 % jälleenhankinta-arvosta.

Vakuutusarvo määritetään jokaisen vahingoittuneen esineen ja rakennuksen osalta erikseen.

Koneen ja laitteen yksittäisen osan vahingoittuessa määritetään vahingoittuneen osan tai osakokonaisuuden vakuutusarvo.

Yksittäisen rakennuksen osan, rakenteen, pinnoitteiden tai kiinteiden kalusteiden vahingoittuessa vakuutusarvo arvioidaan kyseisen rakennuksen osan mukaan. Yhteen rakennetuissa tai useita erillisiä toiminnallisia kokonaisuuksia sisältävissä rakennuksissa jokaisen rakennuksen osan ja toiminnallisen kokonaisuuden vakuutusarvo määritetään erikseen.

Vahingon määrä lasketaan

- jälleenhankinta-arvon mukaan, kun omaisuuden vakuutusarvo on jälleenhankinta-arvo
- päivänarvon mukaan, kun omaisuuden vakuutusarvo on päivänarvo
- vuotovahingoissa kohdan 6.2.4 mukaan
- rikkovahingoissa kohdan 6.2.5 mukaan.

Lisäksi otetaan huomioon mitä on sanottu kohdassa 6.2.6 Vahingon määrän laskennan erityiset määräykset.

6.2.2 Vahingon määrä, kun vakuutusarvo on jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä lasketaan omaisuuden jälleenhankintahetkellä vallitsevan hintatason mukaisesti. Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on kohtuulliset korjaus-, kuljetus- ja asennuskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo. Korjauskustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, jotka aiheutuvat, kun omaisuus viivytystä saatetaan ennalleen käyttäen tarkoituksenmukaisia, taloudellisia Suomessa yleisesti kaupan olevia rakennustarvikkeita, nykyaikaisia korjausmenetelmiä ja aineita.

Jos irtainta esinettä ei voida korjata, vahingon määrä on enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo vähennettynä jäännösarvolla.

Jos rakennusta ei korjata eikä sitä rakenneta uudelleen, on vahingon määrä enintään rakennuksen käypä arvo vahinkohetkellä.

Jälleenhankinta-ajankohdalla tarkoitetaan ajankohtaa, jolloin omaisuus korjataan tai uutta omaisuutta hankitaan tuhoutuneen tilalle.

6.2.3 Vahingon määrä, kun vakuutusarvo on päivänarvo

Jos omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on niin suuri osa korjauskustannuksista kuin päivänarvo on jälleenhankinta-arvosta.

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on päivänarvo vähennettynä sen jäännösarvolla.

Vahingon määrä päivänarvon perusteella laskettuna on kuitenkin aina enintään omaisuuden käypä arvo.

6.2.4 Vahingon määrä rakennusten vuotovahingoissa

Rakennusten vuotovahingoissa tehdään ikävähennykset kaikista korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista sekä kustannuksista, jotka aiheutuvat vian etsimisestä sekä rakenteiden avaamisesta ja sulkemisesta.

Ikävähennysprosentti saadaan kertomalla vuotaneen putken, koneen tai säiliön, taikka tukkeutuneen putken ikävuodet seuraavassa taulukossa esitetyllä prosenttimäärällä. Ikävuosiin lasketaan käyttöönottovuotta seuranneet, vahingon tapahtuma-ajankohdan mennessä päättyneet täydet kalenterivuodet. Vahingon sattumisvuotta ei lasketa mukaan.

Vuotanut tai tukkeutunut	Vähennysprosentti
Laite, putki tai säiliö, jonka ikä on alle 15 vuotta	ei ikävähennystä
Laite, putki tai säiliö, jonka ikä on 15 vuotta tai enemmän	10 % + 2 % jokaista 15 vuotta ylittänyttä vuotta kohden, enintään 60 %
Sisäpuolelta oman rengasjäykkyyden omaavalla putkella saneeratut viemäriputket, kun käytetty saneerausmenetelmä on sertifioitu.	2 % vuodessa, enintään 60 %

Taulukko 2.

Liitoskohdan vuotaessa ikävähennys lasketaan vanhemman putken osan mukaan.

Tukkeutuneen viemäriputken aiheuttamassa vuotovahingossa tehdään ikävähennys tukkeutuneen viemäriputken iän perusteella.

Jos viemäriputki on korjattu menetelmällä, jolla ei ole sertifikaattia tai pinnoitusmenetelmällä, josta ei muodostu itsenäistä kantavaa putkea vanhan viemäriputken sisäpuolelle, korjausta ei oteta huomioon ikävähennystä laskettaessa.

Jos vahingoittuneen omaisuuden vakuutusarvo kohdan 6.2.1 perusteella arvioituna on päivänarvo, vahingon määrä vuotovahingoissa on enintään niin suuri osa omaisuuden korjauskustannuksista kuin päivänarvo on jälleenhankinta-arvosta.

6.2.5 Vahingon määrä rikkovakuutuksesta korvattavissa vahingoissa

Koneiden ja laitteiden sekä putkistojen, säiliöiden ja vesikattojen vahingon määrään lasketaan

- rikkoutuneen osan korjauskustannukset, kun osa voidaan korjata
- jälleenhankintakustannus vähennettynä sen jäännösarvolla, jos rikkoutunutta osaa ei voida korjata.

Vahingon määrään lasketaan myös vian etsimisestä sekä rakenteiden avaamisesta ja sulkemisesta aiheutuneet kustannukset.

Tontilla olevan vesi- ja viemäriputken, rakennusten välisen lämpökanavan ja maahan asennetun kaapelin rikkoutumisvahingoissa vahingon määrään lasketaan mukaan myös maankaivu- ja täyttö-kustannukset sekä maan pinnan ennallistamiskustannukset.

Kaikista vahingon määrään laskettavista kustannuksista tehdään ikävähennys. Ikävähennysprosentti saadaan kertomalla rikkoutuneen omaisuuden ikävuodet seuraavassa taulukossa esitetyllä prosenttimäärällä. Ikävuosiin lasketaan käyttöönottovuotta seuranneet, vahingon tapahtuma-ajankohdan mennessä päättyneet täydet kalenterivuodet. Vahingon sattumisvuotta ei lasketa mukaan.

Uusitun tai peruskorjatun koneen tai laitteen käyttöönottovuosi on uusimis- tai peruskorjausvuosi. Osan tai osakokonaisuuden käyttöönottovuosi on kyseisen osan tai osakokonaisuuden uusimis- tai peruskorjausvuosi.

Jos rikkoutuneen koneen tai laitteen arvo on alentunut huomattavasti taulukon ikävähennysprosentin perusteella laskettua ikävähennystä nopeammin tai hitaammin, vahingon määrä lasketaan päivänarvon perusteella kohdan 6.2.3 mukaisesti ottaen huomioon myös koneen käypä arvo.

Rikkoutunut kone tai laite	Ikävähennys
Elektroniset toimistokoneet ja laitteet Tietotekniikka- ja tietoliikennelaitteet Kassa- ja vaakalaitteet Äänen- ja kuvan tallennus-, toisto- ja käsittelylaitteet Valolaitteet	20 % / vuosi
Mittaus-, tutkimus-, ohjaus- ja säätölaitteet sekä kiinteistöä palveleviin laitteisiin liittyvät automaattiset ohjauslaitteet ja sähkölukot Hälytys- ja valvontalaitteet Aurinko- ja tuulisähköjärjestelmät, jäähdytys-, ilmastointi- ja lämmityslaitteet, lämminvesi-varaajat ja öljysäiliöt, pakastimet, kylmäkoneet sekä koneiden ja laitteistojen kylmäaineet Pesu- ja kuivauskoneet, lingot ja mankelit, keskuspolymurit putkistoineen Antennilaitteistot, nosto-ovet Työstökoneiden karat	10 % / vuosi
Muut tässä taulukossa mainitsemattomat koneet ja laitteet	5 % / vuosi
Rakennuksia palvelevat putkistot, sähköjohdot ja hissit Vesikattojen rikkoutumisvahingot	3 % / vuosi
Vesikaton äkillisen ja ennalta arvaamattoman rikkoutumisen aiheuttama vuotovahinko	jos vesikaton ikä on yli 15 vuotta ikävähennysprosentti on 10 % + 2 % jokaista 15 vuotta ylittänyttä vuotta kohden, enintään 60 %

Taulukko 3.

6.2.6 Vahingon määrän laskennan erityiset määräykset

Lukkojen sarjoitus- ja uusimiskustannukset omaisuusrikosvakuutuksesta korvattavien vahinkojen torjumiseksi

Jos murron tai ryöstön yhteydessä on anastettu vakuutuspaikkaan johtavien ovien avaimia, vahingon määrään lasketaan tästä vakuutuksesta korvattavan, välittömästi uhkaavan vahingon estämiseksi tehdyt tarpeelliset lukkojen sarjoitus- tai uusimiskustannukset.

Ensisijaisena toimenpiteenä on sarjoitettavien lukkojen haittalevyjen vaihtaminen tai elektronisen lukon ohjelmointi siten, että anastettu avain lakkaa toimimasta. Lukon tai koko sarjan uudistaminen katsotaan välittömästi tarpeelliseksi toimenpiteeksi ainoastaan silloin, kun muut toimenpiteet eivät ole mahdollisia.

Vahingon määrää laskettaessa lukkojen sarjoitus- ja uusimiskustannuksista vähennetään käyttöönottovuotta ja sitä seuraavaa kahta vuotta lukuun ottamatta 5 % vuodessa mekaanisten lukitusten osalta ja 10 % elektronisten lukitusten osalta.

Omalla konevoimalla kulkevat moottorityökoneet, niiden lisälaitteet ja varusteet

Omalla konevoimalla kulkevien moottorityökoneiden, niiden lisälaitteiden ja varusteiden vahingon määrä on korjauskustannusten määrä, kuitenkin enintään koneen käypä arvo.

Jos omalla konevoimalla kulkevaa moottorityökonetta, sen lisälaitetta tai varustetta ei korjata tai jos korjauskustannukset ylittävät moottorityökoneen käyvän arvon ja jäännösarvon erotuksen, korvauksen määrä on käyvän arvon ja jäännösarvon erotus.

Vahingon määrään voidaan laskea yhteensä enintään 5 000 euroon asti kustannuksia vakuutetun kohteen

- tielle nostamisesta
- kuljetuksesta lähimmälle korjaamolle
- noutamisesta tai palauttamisesta kotipaikkakunnalle, kun vakuutettu kohde on löydetty ennen kuin 30 vuorokauden määräaika on kulunut umpeen.

Vahingon määrä on kuitenkin aina enintään vakuutuksen kohteen käypä arvo.

Mallien, muottien ja arkistomateriaalin vahingon määrä

Mallien, muottien, piirustusten, karttojen ja arkistojen vahingon määrään lasketaan vain korjaus- tai jälleenhankintakustannukset siltä osin, kuin vahingoittunut omaisuus on korjattu tai tilalle on hankittu uutta vuoden kuluessa vahingon sattumisesta.

Kuluvat osat

Kuluvien osien ja tarvikkeiden sekä niiden asennuskustannusten osalta vahingon määrään lasketaan vain jäljellä olevaa käyttöikää tai käyttömäärää vastaava osa. Käyttöikä tai käyttömäärä määritetään maahantuojan tai valmistajan ohjeiden mukaisesti. Kuluvia osia ovat esimerkiksi kaikki ne koneen tai laitteen osat ja tarvikkeet, jotka huolto-ohjeen mukaan on uusittava määrätyin aika- tai käyttömääräväleihin.

Taide- ja antiikkiesineiden vahingon määrä

Taide- ja antiikkiesineiden vahingoittuessa vahingon määrä on esineen korjauskustannukset, kuitenkin enintään sen käypä arvo vahinkohetkellä. Jos esinettä ei voida korvata, vahingon määrä on sen käypä arvo. Kokoelman arvonmenetystä ei korvata.

Piha-alueen vahingon määrä

Piha-alueen vahingon määrä lasketaan kunnostuskustannusten mukaan käyttämällä Suomessa yleisesti myytävissä olevia taimia ja niiden istutuskustannuksia. Luonnontilassa olevan pihan kunnostuskustannuksia ei korvata.

6.2.7 Vahingon määrään laskettavat muut kustannukset

Rakennuspaikan maapohjan ja piha- alueen kunnostuskustannukset

Jos esinevahingon seurauksena vakuutuksenottajan omistaman tai hallinnoiman kiinteistön maaperä on pilaantunut, lasketaan vahingon määrään mukaan viranomaisen pakottavasta määräyksestä aiheutuneita maa-aineksen tutkimus-, puhdistus- ja vaihtokustannuksia sekä jätteen kuljetus- ja käsittelykustannuksia 250 000 euron määrään saakka.

Viranomaismääräyksistä johtuvat lisäkustannukset

Jos rakennusta tai sen osaa ei voida lainsäädännön tai pakottavien viranomaismääräysten muuttumisen vuoksi rakentaa uudelleen sellaisena kuin se oli ennen vahinkoa, lisätään suoranaisen esinevahingon määrään kustannukset, jotka ovat seurausta omaisuuden vahingoittuneisiin osiin kohdistuvista muuttuneista määräyksistä. Kustannuksia korvataan ainoastaan niiden tilojen, rakennusosien ja rakennuksen toimintaa palvelevien LVISA- järjestelmien ja koneiden osalta, joihin vahinko on kohdistunut. Kustannuksia korvataan enintään 10 prosenttia ilman näitä kustannuksia lasketun vahingon määrästä.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata kustannuksia, jotka ovat suoranainen seuraus alun perin virheellisesti tai puutteellisesti tehdyn rakenteen korjaamisesta viranomaismääräysten ja ohjeiden mukaisiksi.

Viranomaismääräyksistä johtuvia lisäkustannuksia lasketaan mukaan vahingon määrään vain silloin, kun omaisuus korvataan jälleenhankinta-arvon perusteella.

Tiedot, tiedostot ja ohjelmat

Esinevahingon määrään lasketaan mukaan vahingon seurauksena syntyneet tietojen, tiedostojen ja ohjelmien palauttamiskustannukset.

Palauttamiskustannuksilla tarkoitetaan tässä kustannuksia, jotka syntyvät tietojärjestelmän saattamisesta ennalleen varmuuskopioista.

Kuljetus- ja asennuskustannukset

Vahingon määrään lasketaan mukaan kuljetus- ja asennuskustannukset käyttäen normaaleja kuljetustapoja ja normaalina työaikana tehtäviä asennustöitä tavanomaisen työvoiman avulla.

6.2.8 Kustannuksia, joita ei lasketa vahingon määrään

Vahingon määrään ei lasketa kustannuksia, jotka aiheutuvat

- hukkaan vuotaneesta nesteestä tai kaasusta
- vahingon selvittämisestä tai vahingosta välillisesti, esimerkiksi puhelin- ja matkakuluja tai ansionmenetystä
- sisäilmamittauksista, jos kuitenkin sisäilman laadun tutkiminen liittyy välittömästi korvattavaan vuotovahinkoon, korvataan kohtuulliset kustannukset yhdestä mittauksesta
- omaisuuden laatu-, varustelu- tai teknisen tason parannuksista taikka alun perin virheellisesti tai puutteellisesti tehdyn rakenteen korjaamisesta viranomaismääräysten ja -ohjeiden mukaisesti
- huolto- tai kunnossapitotöistä
- tilapäiskorjauksista tai korjauksen kiirehtimisestä
- rakennusten, esineiden tai kokoelmien entisöinnistä, ellei vakuutus kirjassa ole mainittu niiden korvaamisesta
- arvon alentumista
- koneelle tai laitekokonaisuudelle aiheutuneesta käyttökelpoisuuden menetyksestä sen osalle aiheutuneen vahingon takia.

6.2.9 Arvonlisävero

Vahingon määrä lasketaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä aina silloin, kun vahingoittunut omaisuus on vahingon sattuessa ollut arvonlisäverollisen liiketoiminnan käytössä tai vakuutuksenottajalla on arvonlisäverolain mukaan ollut oikeus vähentää vahingoittuneen omaisuuden hankintahintaan sisältynyt vero.

Vahingon määrä lasketaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä myös, kun vakuutetulla on oikeus saada maksettu vero takaisin palautuksena.

6.3 Korvauksen määrän laskeminen

6.3.1 Omavastuiden ja muiden vähennysten järjestys

Korvauksen määrä lasketaan kohdan 6.2 mukaisesti lasketusta vahingon määrästä vähentämällä siitä omavastuut ja muut näissä ehtoissa tai Yleisissä sopimusehtoissa mainitut vähennykset seuraavassa järjestyksessä

1. Vakuutuskirjaan merkitty omavastuu
2. Mahdollinen lisäomavastuu
3. Korvauksen mahdollinen alennus esimerkiksi suojeleuhjeen laininlyönnin tai alivakuutuksen takia.

6.3.2 Korvauksen enimmäismäärä

Vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden enimmäismäärä on vakuutuskirjaan merkitty omaisuuden vakuutusmäärä seuraavien poikkeuksin.

Investointiturva

Kun vahingoittunut omaisuus on vakuutuksen kohteena investointiturvan perusteella, vahingoittuneen omaisuuden ylin korvausmäärä on 20 % irtaimen käyttöomaisuuden yhteenlasketusta vakuutusmäärästä, enintään 200 000 euroa.

Rahojen ja arvopapereiden ryöstövahingot

Ryöstövahingoissa rahoja ja arvopapereita korvataan enintään seuraavassa taulukossa säilytyspaikasta sekä suojaus- ja kuljetustavasta riippuva määrä, vaikka vakuutus kirjalle merkitty vakuutusmäärä olisi tätä suurempi.

Säilytyspaikka	Murtohälytysjärjestelmä	Ylin korvausmäärä
Vakuutushuoneisto	–	3 000 euroa
Vakuutushuoneistossa oleva rakenteisiin kiinnitetty arvosäilytysyksikkö (esim. paloturvakaappi)	–	5 000 euroa
Vakuutushuoneistossa oleva, valmistajan ohjeen mukaisesti rakenteisiin kiinnitetty, SFS-EN1143-1 standardin mukaisesti hyväksytty arvosäilytysyksikkö (kassakaappi)		
Luokka I	–	10 000 euroa
Luokka II	taso 2	30 000 euroa
Luokka III	taso 3 ja kohdevalvonta	60 000 euroa
Luokka IV	taso 3 ja kohdevalvonta	120 000 euroa
SFS-EN 1143-1/V – XII	taso 3 ja kohdevalvonta	200 000 euroa

Taulukko 4.

Kuljetuksen aikana tapahtuneissa rahojen ja arvopapereiden ryöstövahingoissa korvataan enintään

- 10 000 euroa, kun kuljetuksen on hoitanut yksi henkilö
- 30 000 euroa, kun kuljetuksen on hoitanut kaksi henkilöä tai yksi henkilö, jolla on käytössään arvokuljetusyksikkö ja kuljetus on tehty kuljetuksen vastaanottavan yrityksen työaikana.

Ensivastuuarvosta vakuutetut kohteet

Jos vahingoittunut rakennus tai irtain omaisuus korjataan ja se on vakuutettu ensivastuuarvosta, kohdan 6.2 mukaisesti laskettu vahingon määrä korvataan sovittuun ensivastuuarvoon saakka. Alivakuutusta ei tällöin sovelleta.

6.3.3 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu ja tämän lisäksi seuraavassa mainituissa vakuutustapahtumissa lisäomavastuu. Lisäomavastuu lasketaan omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä.

Vakuutustapahtuman omavastuiden enimmäismäärä on yhteensä 20 000 euroa tai tätä suurempi vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Jos samasta vakuutustapahtumasta aiheutuu omavastuun ylittävä vahinko useampaan samalla vakuutussopimuksella vakuutettuun kohteeseen, otetaan huomioon vain yksi omavastuu. Jos omavastuut ovat erisuuruiset, otetaan huomioon lisäomavastuu mukaan luettuna suurin omavastuu.

Tulityöt

Lisäomavastuu on 10 %, kun palovahinko on aiheutunut vakuutuksenottajan tai vakuutuksenottajaan rinnastettavan tekemästä tai teettämästä tulityöstä.

Korjaustyöt

Lisäomavastuu on 10 %, kun vahinko on aiheutunut korjattavana olevalle rakennukselle ja rakennuksen keskeneräisyys on vaikuttanut vahingon syntyyn tai sen laajuuteen.

Vuotovahingoissa lisäomavastuu huomioidaan, jos vuoto tapahtuu korjaustöiden aikana ennen kuin asennettu tai korjattu putkisto, laite, säiliö tai vesikate on tarkastettu ja otettu normaaliin käyttöön.

Omaisuusrikosvahingot

Lisäomavastuu on 25 %, kun

- omaisuutta on anastettu ulkona olevasta ajoneuvosta, veneestä, perävaunusta, varastokontista tai sellaisesta työkohteesta, jossa ei ole rakennus- tai asennustyön lisäksi muuta toimintaa (esimerkiksi rakennus-, korjaus- tai asennustyömaan työmaavarasto tai uudisrakennustyömaan työkohde)
- vahinko kohdistuu omaisuuteen, joka on ulkona tai kevytrakenteisessa säilytystilassa
- omalla konevoimalla liikkuvan työkonteen vahinko tapahtuu Pohjoismaiden ulkopuolella.

Rikkovahingot

Lisäomavastuu on 25 %, kun

- vahinko aiheutuu siitä, että laitetta käytetään laitteelle sopimattomassa toimintaympäristössä
- vahinko aiheutuu ohjelmointivirheestä tai virheellisestä ohjelmasta
- vahinko aiheutuu siitä, että kuorma tai ajoneuvo tai ajoneuvon osa ajetaan kiinni ajotien yläpuolella olevaan esteeseen
- vahinko aiheutuu koneelle sen käsittelemässä raaka-aineesta olevasta vieraasta esineestä.

Vuotovahingot

Lisäomavastuu on 20 %, kun vuotovahinko aiheutuu siitä, että veden virtaaminen viemäriin on estynyt viemärin päällä olleen esteen takia. Lisäomavastuun määrä lasketaan vain rakennusta kohdanneen vahingon määrästä. Tällöin ei huomioida vahingon määrää laskettaessa ikävähennystä.

Lisäomavastuu on 20 %, kun vahinko aiheutuu putken jäätymisestä.

Pakaste- ja kylmätuotevakuutus

Lisäomavastuu on 25 %, kun vahingon syntyyn tai laajuuteen on vaikuttanut se, että

- pakaste- ja kylmäsäilytystiloja ei ole varustettu lämpötilan noususta ilmoittavalla hälytyslaitteella suojeleuhojen edellyttämällä tavalla
- vakuutuksenottaja on laiminlyönyt voimassa olevassa laissa tai asetuksessa säädetyn kylmälaitteiston tarkastusvelvollisuuden tai velvollisuuden varustaa kylmälaitteisto vuotojen havaitsemisjärjestelmällä.

Jos säilytystiloja ei ole varustettu lain mukaisella hälytyslaitteistolla ja lisäksi säädettyjä tarkastusvelvollisuuksia on laiminlyöty, omavastuun määrä on yhteensä vähintään 6 000 euroa.

Moottorityökoneet

Lisäomavastuu on 25 %, kun palovahingon perusteella korvattavassa työkonessa ei ole ollut käyttökunnossa olevaa, valmistajan ohjeen mukaan huollettua ja vähintään kerran vuodessa tarkastettua automaattista sammutusjärjestelmää ja työkonetta käytetään suojeleuhojessa mainitussa palovaarallisessa tai muutoin riskialttiissa ympäristössä.

Lisäomavastuu on 25 %, kun vahinko aiheutuu siitä, että moottorityökone uppoaa jäihin tieviranomaisen hyväksymällä talvitiellä.

6.3.4 Ali- ja ylivakuutus

Jos omaisuus on alivakuutettu, vakuutuksesta korvataan tällöin vain niin suuri osa omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä, kuin vakuutusmäärän ja vakuutusarvon välinen suhde osoittaa.

Ylivakuutustilanteessa korvataan omaisuuden todellinen arvo.

6.3.5 Jäännösarvon korvaaminen ja omaisuuden lunastus

Jäännösarvon korvaaminen

Jos vahingoittunutta rakennusta ei voida korjata ennalleen voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi, korvataan myös rakennuksen jäännösarvo vähennettynä mahdollisella rakennusosista saatavalla myyntihinnalla. Vakuutuksenottajan tulee esittää selvitys rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen voimassaolosta ja jos vakuutuksenantaja niin pyytää, hakea poikkeuslupaa rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon, sekä tarvittaessa hakea muutosta päätökseen.

Jos vakuutuksenantaja pyytää, täytyy vakuutuksenottajan valtuuttaa vakuutuksenantaja edustamaan tätä poikkeuslupan hakemista koskevassa asiassa.

Omaisisuuden lunastus

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. Vakuutuksenantajalla on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa jäännösarvostaan.

6.4 Korvauksen maksaminen

Päivänarvon mukainen korvaus maksetaan, kun tarvittavat tiedot korvauksen määrän laskemiseksi on toimitettu vakuutuksenantajalle.

Jos vakuutuksenottajalla on oikeus jälleenhankinta-arvon mukaiseen korvaukseen, jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus maksetaan seuraavin edellytyksin:

- Vahingoittunut omaisuus joko korjataan tai samalle kiinteistölle rakennetaan tai irtaimen omaisuuden tilalle hankitaan uutta saman laatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta.
- Korjaus- tai rakennustyöt aloitetaan kahden vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään edellä mainittuun aikaan.
- Vakuutuksenottaja on saanut selvityksen toteutettavasta korjaustyöstä tai jälleenhankinnasta.
- Päivänarvon mukainen korvaus on käytetty korjaus- tai jälleenhankintatyöhön.
- Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan enintään toteutuneiden kustannusten mukaisena.
- Oikeus jälleenhankinta-arvon mukaiseen korvaukseen on vain vakuutuksenottajalla. Oikeutta ei voi siirtää.

Edellä esitetyin edellytyksin maksetaan vuoto- ja rikkovahingoissa ensin kohtien 6.2.4 ja 6.2.5 perusteella lasketusta vahingon määrästä vahingoittuneen omaisuuden päivänarvon mukainen osuus ja päivänarvon ylimenevä osa vahingon määrästä maksetaan korjaustyön toteuduttua.

Vakuutuksenantajalla on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemasta korjauttaa vahingoittunut omaisuus, rakennuttaa se uudelleen tai hankkia uutta omaisuutta tilalle.

Jos omaisuuteen on vahvistettu kiinnitys, joka on velan vakuutena, maksetaan korvaus ensisijaisesti kiinnityksenhaltijalle. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa vakuutuskenottajalle, jos kiinnityksenhaltija on antanut tähän suostumuksen tai vakuutuskenottajalla on oikeus korvaukseen maakaaren säännösten perusteella.

6.5 Muut korvaussäännöt

Omaisuuksien takaisin saaminen

Jos vakuutettu saa menetettyä omaisuuttaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, on tämän viipymättä joko luovutettava omaisuus vakuutuskenottajalle tai palautettava vakuutuksesta saatu korvaus.

Vakuutusmäärä vahingon jälkeen

Vakuutusmaksu oikeuttaa enintään vakuutusarvon tai vakuutuskirjaan merkityn ensivastuuarvon suuruiseen korvaukseen vakuutuskauden aikana. Vakuutus jatkuu kuitenkin ennallaan vakuutuskauden loppuun saakka, jos vakuutuskenottaja ei ilmoita mahdollisesta lisämaksusta tai muutoksista korvauspäätöksen yhteydessä.

Vakuutuskenottajalla on oikeus korvauksen määrän perusteella laskettavaan vakuutusmaksuun omaisuuden jälleenhankkimisen ja vakuutuskauden päättymisen väliseltä ajalta.

7 Suojeluohjeet

7.1 Suojeluohjeiden velvoittavuus ja tarkoitus

Suojeluohjeita noudattamalla voidaan ehkäistä vahinkojen syntymistä ja pienentää vahingon määrää.

Vakuutuskenottajan on varmistettava, että toimipaikan toiminnasta ja kunnossapidosta vastuussa olevat henkilöt sekä vakuutuskenottajan omistamissa tiloissa vuokralla olevat henkilöt noudattavat vakuutukseen kuuluvia suojeluohjeita. Myös toimiltilojen korjaus- ja huoltotöihin liittyviin urakkasopimuksiin on liitettävä maininta suojeluohjeiden noudattamisesta.

Vakuutusehtojen mukaisen korvauksen edellytyksenä on, että vakuutuskenottaja noudattaa vakuutus sopimukseen kuuluvia suojeluohjeita ja vakuutuskenottajan antamia muita kirjallisia määräyksiä. Jos suojeluohjeita tai muita annettuja määräyksiä ei noudateta ja noudattamatta jättäminen vaikuttaa vahingon syntyyn, sen määrään tai laajuuteen, korvausta voidaan vakuutus sopimuslain ja Yleisten sopimusehtojen mukaan vähentää tai se voidaan evätä.

7.2 Viranomaismääräysten noudattaminen

Kaikkia viranomaismääräyksiä on noudatettava. Erityisesti on otettava huomioon seuraavat määräykset:

Käyttö- ja määräaikaistarkastukset

Koneille, laitteille, säiliöille, varusteille ja koneille on tehtävä viranomaisten antamien ohjeiden, lakien ja määräysten mukaiset käyttö- ja määräaikaistarkastukset sekä puhdistukset. Työn saa tehdä vain siihen tehtävään hyväksytty henkilö. Tarkastusten pöytäkirjat on säilytettävä ja havaitut viat ja puutteet on korjattava välittömästi.

Pelastussuunnitelma ja pelastuslaki

Pelastuslain mukainen pelastussuunnitelma on oltava tehtynä ja se on saatettava tiedoksi rakennuksen käyttäjille. Rakennus on varustettava tarkoituksenmukaisilla alkusammutusvälineillä siten, että rakennuksessa olevat voivat käynnistää sammutustoimet palon alkuvaiheessa. Lisäksi on varmistettava, että henkilökunta osaa käyttää sammuttimia ja sammuttimet on tarkastettava määräysten mukaisesti.

Kemikaalien, nesteiden ja kaasujen säilytys

Vaarallisia kemikaaleja, nesteitä ja kaasuja on käsiteltävä ja varastoitava niistä annettujen lakien ja määräysten mukaisesti ja niitä koskevat räjähdyssuojasasiakirjat, käyttöturvallisuustiedot ja muut turvallisuus selvitykset on pidettävä ajan tasalla ja helposti saatavilla. Lisäksi on valvottava, että annettuja ohjeita noudatetaan.

Rakentaminen ja korjaaminen

Uudis- ja korjausrakentamisessa on noudatettava rakentamista koskevia, voimassa olevia viranomais säädöksiä.

7.3 Yleinen järjestys ja turvallisuus

- Kiinteistön uloskäytävät, varatiet ja kulkureitit on pidettävä vapaina.
- Alkusammutuskaluston on oltava helposti saatavilla.
- Rakennuksen ullakot, kellarit ja muut yhteiset tilat on lukittava siten, että asiattomien pääsy niihin on estetty.
- Jättesäiliöt ja -katokset sekä helposti syttyvä materiaali kuten kuormalavat ja pakkausmateriaalit on sijoitettava kiinteistön alueella siten, että niiden syttyminen ei aiheuta palon leviämistä rakennukseen. Tämä voidaan toteuttaa sijoittamalla ne olosuhteet huomioiden riittävän kauas seinästä tai suojaamalla ulkoseinää ja räystäät rakenteellisesti palonkestävillä materiaaleilla. Helposti syttyvä materiaali voidaan myös sijoittaa työajan ulkopuolella lukittuihin säilytystiloihin, joista materiaalia ei pysty sytyttämään säilytystilojen lukkoja tai rakenteita rikkomatta. Jos helposti syttyvää materiaalia säilytetään lastauslaiturilla, asiattomien pääsy lastauslaiturille on oltava työajan ulkopuolella estetty.
- Ajoneuvot on säilytettävä niille merkityillä paikoilla. Ajoneuvoja saa säilyttää sisätiloissa vain, jos tilat on rakennusluvassa hyväksytty ajoneuvojen säilyttämiseen.
- Jos ajoneuvoja ladataan kiinteistön sähköverkosta, on tarkistettava olemassa olevien asennusten soveltuvuus lataukseen. Tarvittaessa on esitettävä sähköasennusliikkeen kirjallinen todistus siitä, että sähköverkko soveltuu lataukseen. Latauslaitteet on huollettava säännöllisesti.
- Tupakointi on sallittava vain merkityillä, lain vaatimusten mukaisilla tupakointipaikoilla. Tupakointipaikat on varustettu paloturvallisilla tuhka kapeilla, ja niiden säännöllisestä tyhjennyksestä ja tyhjennyspaikasta on oltava ohjeet.
- Avotulen, esimerkiksi kynttilöiden, ulkotulien, kaasupolttimien tai ruuan liekeyksen käytössä on noudatettava erityistä varovaisuutta sekä tuotteen valmistajan antamia, tuotteessa, tuotepakkausessa tai käyttöohjeessa olevia turvallisuusohjeita.

7.4 Rakenteellinen palontorjunta

Osastoivat rakennusosat on pidettävä kunnossa siten, että ne estävät palon ja savukaasujen leviämisen osastosta toiseen ajan rakennusluvassa määritellyn ajan.

Korjaus- ja huoltotöiden jälkeen on varmistettava, että putki- ja kaapeliläpiviennit on tiivistetty osastointivaatimusta vastaavasti.

Palo-ovien on oltava itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia ja ne on pidettävä suljettuina. Jos tilan käyttö vaatii palo-oven pitämistä jatkuvasti auki, on käytettävä suljinlaitteistoa, joka automaattisesti sulkee ja salpaa oven tulipalon sattuessa. Oviautomaattikalla varustetun palo-oven on sulkeuduttava sähkökatkoksen sattuessa tai on käytettävä verkkovirrasta riippumatonta virtalähdettä. Virtalähteen kunto sekä oven sulkeutumisen ja salpautumisen on varmistettava säännöllisin tarkastuksin.

7.5 Koneiden ja laitteiden käyttö

Vakuutuskenottajan on huolehdittava, että

- Lämmitys-, ilmanvaihto-, sähkö-, käyttö- ja prosessilaitteiden sekä koneiden, hormien, putkistojen, säiliöiden, teollisuusunien ja savuhormien asennuksessa, käytössä, puhdistamisessa, kunnossapidossa ja korjauksessa noudatetaan valmistajan ja maahantuojan antamia ohjeita.
- huolto- ja korjaustoimenpiteistä pidetään päiväkirjaa
- rakennuksissa, koneissa ja laitteissa havaitut vahingonvaaraa aiheuttavat viat ja puutteellisuudet korjataan viipymättä
- koneita ja laitteita käytetään vain niiden varsinaiseen tarkoitukseensa
- Koneita ja laitteita ladataan vain niille tarkoitetuissa latauspisteissä, latauspisteiden ympäristö pidetään puhtaana ja sen välittömässä läheisyydessä on alkusammutusvälineet.

- henkilökunnan ja asiakkaiden toiminnassa havaittuihin turvallisuutta vaarantaviin menettelytapoihin puututaan viipymättä
- kaapelihyllyt, koneiden alustat, sähköpääkeskus, sähkölaitteet, sähkömoottoreiden tuuletussäleiköt ja jäähdysrivat puhdistetaan säännöllisesti ja suojataan siten, ettei niiden pinnoille pääse kertymään tarpeettomasti likaa
- Pinnaltaan kuumevat koneet ja laitteet sijoitetaan siten, ettei palavaa materiaalia ole liian lähellä kuumaa pintaa ja mahdollinen kaatuminen tai putoaminen ei aiheuta syttymisvaaraa.

Johtoverkko

Rakennuksen johtoverkkoa on hoidettava huolellisesti ja suojeltava jäätymiseltä. Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, jos rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana huomattavasti normaalia huonelämpötilaa kylmemmäksi ilman valvontaa.

Kylmälaitteet

- Kylmälaitteiden asennus- ja huoltotöitä saa tehdä vain kylmäalan pätevyysrekisteriin merkitty kylmälaiteliike.
- Kylmälaitteet on tarkastettava ja huollettava valmistajan ohjeiden mukaisesti. Huolto- ja tarkastustoimista on pidettävä päiväkirjaa.
- Fluorattuja kasvihuonekaasuja sisältävät laitteet ja laitteistot sekä vuotojen havaitsemisjärjestelmä on tarkastettava lakien ja asetusten mukaisesti.
- Jos pakaste- ja kylmätuotevakuutuksen vakuutusmäärä ylittää 10 000 euroa, on pakaste- ja kylmäsäilytystilat varustettava tallentavalla lämpötilanseurantalaitteella sekä lämpötilanhälytysjärjestelmällä, josta hälytys siirtyy henkilökunnan poissa ollessa jatkuvasti päivystettyyn paikkaan, esimerkiksi vartiointiliikkeeseen. Hälytyslaitteiden toimivuus on testattava vähintään kerran 6 kuukaudessa.

7.6 Moottorityökoneet

Yli 3 000 kg painava moottorityökone on varustettava kahdella pakkasen kestäväällä sammutinluokan 43A233BC käsiammuttimella ja 500–3000 kg painava on varustettava yhdellä pakkasenkestävällä luokan 13A 89BC käsiammuttimella.

Työkone, jolla haketetaan tai murskataan puuainemateriaalia, on varustettava neljällä pakkasenkestävällä luokan 43A233BC käsiammuttimella sekä kiinteästi asennetulla, automaattisella sammutusjärjestelmällä.

Moottorityökoneiden käsiammuttimet on tarkastettava ja huollettava vähintään kerran vuodessa Turvatekniikan keskuksen hyväksymällä huoltajalla tai huoltoliikkeellä.

Sammutusjärjestelmä on huollettava ja pidettävä kunnossa valmistajan ohjeen mukaisesti. Kunnossapitotoimenpiteet on merkittävä kunnossapitopäiväkirjaan ja tarkastuksesta on laadittava tarkastusloste.

Moottorityökoneiden puhtaudesta on pidettävä erityistä huolta ja tarvittaessa koneen palovaaralliset osat on puhdistettava useita kertoja päivässä, jos työkoneita käytetään palovaarallisissa tai muutoin riskialttiissa ympäristöissä tai työkoneella käsitellään palovaarallisia materiaaleja. Riskialttiita ympäristöjä ovat esimerkiksi metsä, saha, puutavara-tehdas, turvesuo, turpeen tai energijakeen käsittelyalue, maalivarasto, petrokemian tai kemian teollisuuslaitos, voimalaitos, louhos, maanalainen kuilu ja kaivos. Palovaarallisia materiaaleja ovat esimerkiksi puuhake, puupuru, turve, energijake, paperi- ja öljytuotteet.

Palovaarallisissa olosuhteissa sekä sisätiloissa saa käyttää ja säilyttää vain moottorityökoneita, joka on varustettu päävirtakytkimellä. Päävirtakytkimellä varustetuista moottorityökoneista tulee katkaista virta päävirtakytkintä käyttäen, kun koneella ei työskennellä.

Moottorityökoneita saa säilyttää sisällä vain, jos säilytystila on ajoneuvoille tarkoitettu erillinen ajoneuvosuojaja tai korjaamo tai tuotanto- tai varastorakennuksessa oleva muista tiloista erikseen palo-osastoitu tila.

Kun moottorityökoneita säilytetään ulkona, on etäisyyden rakennuksesta oltava vähintään 8 metriä tai ulkoseinän ja räystään on oltava palo-osastoitu työkoneen säilytyspaikan kohdalla sekä 4 metrin etäisyydellä kummassakin sivusuunnassa.

Moottorityökoneita, joissa on lukittava ohjaamo, on pidettävä lukittuna työajan ulkopuolella eikä avainta saa jättää ajoneuvoon.

7.7 Tulityöt

Tulityöt ovat töitä, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Näitä tulitöitä ovat muun muassa sähkö- ja kaasuhitsaustyöt, kaasujuotostyöt, kuumailmapuhallintyöt, polttoleikkaustyöt sekä metallien hionta ja katkaisu laikkaleikkaimella.

Katto- ja vedeneristysalan tulitöitä ovat vedeneristystyöt, joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa.

Näitä ovat esimerkiksi eristettävän alustan kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla, bitumin kuumentaminen bitumipadassa ja vedeneristysten kuumentamalla tapahtuva kiinnitystyö sekä näihin töihin liittyvät välttämättömät aputyöt, joissa syntyy kipinöitä.

Aina ennen tulityön aloittamista on tehtävä LähiTapiolan Tulityöt D10 suojeluohjeen mukainen tulityösuunnitelma ja töitä tehdessä on noudatettava Tulityöt D10 suojeluohjetta.

7.8 Rakennus-, korjaus- ja asennustyöt

Rakennus-, korjaus- ja asennustyömailla on noudatettava LähiTapiolan suojeluohjetta Rakennus-, asennus- ja korjaustyöt B10.

7.9 Omaisuuksien säilyttäminen

Omaisuuksien säilyttäminen on huolellisesti ja pyrittävä estämään varkaudet riittävällä lukituksella ja rakenteellisilla suojuuksilla. Vaatimukset riippuvat siitä, missä omaisuutta säilytetään. Seuraavissa kappaleissa ilmoitetut lukkojen ja niiden vastalevyjen luokat tarkoittavat standardin SFS 7020 mukaisia luokkia. Jos vaatimuksena on käyttölukko ilman luokkaa, se tarkoittaa standardin mukaista luokkaan 1 tai 2 hyväksyttyä lukkoa, varmuuslukko tarkoittaa luokkaan 3 ja 4 hyväksyttyä lukkoa. Riippulukon luokka voi olla luokkaa 1–4.

Tarkempia tietoja suojeluohjeen vaatimusten toteutusratkaisusta löytyy Teknisessä ohjeessa Murtosuojaus G45. Ohjetta saa LähiTapiolan kotisivulta lahitapiola.fi/yritysasiakkaat.

7.9.1 Omaisuus vakuutusshuoneistossa

Vakuutusshuoneiston vakuutusshuoneiston rakenteellisen suojuuksen ja lukituksen on noudatettava taulukon 5 vaatimuksia. Jos vakuutusshuoneiston ei ole merkitty murtosuojaukselle tasovaatimusta, noudatetaan tason 1 vaatimuksia.

Taulukossa mainitut lukitusvaatimukset on toteutettava siten, että ne eivät vaaranna poistumisturvallisuutta. Ohjeesta voidaan tapauskohtaisesti poiketa, jos kyseessä on majoitus- tai kokoontumistila tai vastaava korkean henkilöriskin kohde, jossa mekaanista varmuuslukitusvaatimusta ei voi henkilöturvallisuutta vaarantamatta toteuttaa. Tällöin kohteen lukitus voidaan toteuttaa yhdistämällä mekaaninen lukitus ja automaattinen turvatekniikka vakuutusshuoneiston kanssa sovitavalla tavalla.

Rakenteelliset murto- ja suojausvaatimukset / suojaustaso	1	2	3
Rakenteet (seinät, lattia, katto)			
Rakenteiden on oltava lujuudeltaan ja rakennustavaltaan sellaisia, että tilaan tunkeutuminen ei ole mahdollista rikkomatta rakenteita työkaluilla. Väliseinärakenteen on ulottuttava lattiasta kattoon. Jos väliseinärakenne ei ulotu kattoon asti, voidaan alakaton yläpuoli suojata ristikolla. Kun murto- ja suojaustaso on yksi, alakaton yläpuoli voidaan suojata myös verkolla.	x	x	x
Kevyet rakenteet kuten kipsilevy- ja kevytsoraharkkoviäliseinät on vahvistettava 12 mm vanerilla tai 1.0 mm:n metallilevyllä 4 metrin korkeuteen lattia- tai muusta seisomatasosta. kun murto- ja suojaustaso on kaksi, vahvistus on tehtävä säilytystilan puolelta kun murto- ja suojaustaso on kolme, vahvistus on tehtävä molemmilta puolilta.		x	x
Ikkunat, lasirakenteet ja aukot			
Ikkunoiden lasiruudut on kiinnitettävä ja ikkunat suljettava siten, ettei niitä voi ulkopuolelta rikkomatta irrottaa tai avata. Avattavat ristikot ja rullakalterit on lukittava kahdella riippulukolla. Muut aukot, kuten savunpoisto- ja ilmanottoaukot, on suojattava kiinteällä tai lukitulla teräsristikolla.	x	x	x
Rakennuksen ulkoseinässä olevia julkisivun ikkunoita lukuun ottamatta on muiden ikkunoiden, lasi- ja siirtolasiseinien ja kattoikkunoiden oltava iskunkestävää lasia tai ne on suojattava. Suojausvaatimus ei koske ikkunaa tai aukkoa, joka on vähintään 4 metrin korkeudella maan pinnasta tai muusta seisomatasosta.		x	
Ikkunoiden, lasi- ja siirtolasiseinien ja kattoikkunoiden on oltava murransuojalasia tai ne on muutoin suojattava LähiTapiolan teknisen ohjeen G45 mukaisesti. Suojausvaatimus ei koske ikkunaa tai aukkoa, joka on vähintään 4 metrin korkeudella maan pinnasta tai muusta seisomatasosta. Näyteikkunoiden suojauksen on oltava ikkunan levyinen ja sen tulee ulottua vähintään 2 metrin korkeudelle maan pinnasta tai muusta seisomatasosta. Jos lasi suojataan rakenteellisesti, on suojarakenteen aukkokoko valittava siten, ettei esineiden kuljettaminen suojarakenteen läpi ole mahdollista sitä rikkomatta.			x
Ovet, saranat ja karmit			
Karmi on kiilattava rakenteisiin ja oven lasi on kiinnitettävä siten, ettei sitä voi ulkopuolelta rikkomatta irrottaa. Huultamaton metalliovi ja kaikki puiset ovet on käyttölukon kohdalta varustettava rakoraudalla. Ovissa on oltava murto- ja suojausapit, jos sarana voidaan purkaa ulkopuolelta.	x	x	x
Ovien lasien on oltava iskunkestävää lasia tai ne on muutoin suojattava LähiTapiolan teknisen ohjeen G45 mukaisesti		x	
Ovien lasien on oltava murransuojalasia tai ne on muutoin suojattava LähiTapiolan teknisen ohjeen G45 mukaisesti			x
Vakuutuspaikkaa rajoittavien ovien lukitukset			
Vakuutuspaikkaa rajoittavat ovet on lukittava kiinteästi oveen asennetuilla lukoilla. Lukituksen vähimmäisvaatimus riippuu ovityypistä tämän taulukon mukaisesti. Kun tilassa ei oleskella, on lukkojen oltava takalukossa ja parioven pikasalpa lukittuna. Lukko on takalukossa, kun sen telki lukitusasennossa on liukumaton. Lasiruudullinen ovi on lukittava käyttö- ja varmuuslukoilla, lukkojen etäisyys on oltava vähintään 40 cm. Parioven käyntipuoli lukitaan kuten yksilehtiset ovet. Kiintopuoli on suljettava pikasalvalla, joka lukitaan vähintään 1. luokan riippulukolla tai muulla vastaavalla pikasalvan toiminnan estävällä tavalla. Pariövet voidaan myös lukita käyttölukolla ja riippulukolla lukitulla teräspuomilla, tai sisäpuolisilla salvoilla ja riippulukolla. Avattavat ristikot ja rullakalterit on lukittava kahdella riippulukolla. Heiluriivet on lukittava kuten pariovet tai	x	x	x
<ul style="list-style-type: none"> molemmat ovilehdet varmuuslukolla ylä- tai alareunasta toinen ovilehti lukitaan varmuuslukolla ylä- ja alareunasta ja toinen ovilehti lukitaan siihen kuten yksilehtiset ovet. 			

Rakenteelliset murto- ja suojausvaatimukset / suojaustaso	1	2	3
Jos käyttöluokan sijaan ovi lukitaan riippulukolla, on riippulukon ja sen kiinnikkeiden oltava ulkopuolella vähintään luokkaa 2 ja sisäpuolella vähintään luokkaa 1. Siirtolasiseinät ja lasiliukuovet on lukittava vähintään yhdellä varmuuslukolla.	x		
Jos käyttöluokan sijaan ovi lukitaan riippulukolla, on riippulukon ja sen kiinnikkeiden oltava ulkopuolella vähintään luokkaa 3 ja sisäpuolella vähintään luokkaa 2. Umpiovi on lukittava käyttö- ja varmuusluokilla, lukkojen etäisyys vähintään 40 cm. Siirtolasiseinät ja lasiliukuovet on lukittava kahdella lukolla.		x	x
Nosto-, taite- ja liukuovet on lukittava ensisijaisesti oven sisäpuolisella salvalla ja riippulukolla, vaihtoehtoisesti ulkopuolelta kahdella riippulukolla. Salvan ja riippulukon on oltava oven vastakkaisilla reunoilla.	x	x	
Nosto-, taite- ja liukuovet on lukittava ensisijaisesti oven sisäpuolelta kahdella riippulukolla.			x

Taulukko 5.

Jos vakuutuskirjalle merkityn murto- ja suojausvaatimuksen taso on 1 ja liiketilan julkisivun ikkunat ja ovi- ja taiteovien ikkuna-aukot on valvottu hyväksytyllä murtohälytysjärjestelmällä, ei julkisivun ovilaseja eikä nosto- ja taiteovien ikkuna-aukkoja tarvitse rakenteellisesti suojata.

Kun omaisuutta säilytetään muissa kuin vakuutusnottajan omisissa toimitiloissa, esimerkiksi alihankkijan tiloissa, omaisuus voidaan säilyttää normaalisti käytössä olevan rakennuksen, kuten teollisuushallin, liikerakennuksen, toimistorakennuksen tai asuinrakennuksen lukitussa tilassa. Myös tällöin murto- ja suojausvaatimuksen on oltava vakuutuskirjaan merkityn tason mukainen.

Normaalisti käytössä olevalla tarkoitetaan rakennusta, joka on valmis ja jonka murto- ja suojaustaso vastaa sille asetettuja vaatimuksia.

Vuotovahingossa helposti vahingoittuva omaisuus on sijoitettava vähintään 10 senttimetrin korkeudelle lattiapinnasta. Helposti vahingoittuvaa omaisuutta ovat esimerkiksi elektroniset laitteet kaapelointineen ja vaihto-omaisuus.

7.9.2 Omaisuus varastokonteissa ja työmaarakennuksissa

Säilytettäessä omaisuutta ulkona olevassa varastokontissa tai työmaarakennuksissa, on katto ovi- ja seinärakenteiden oltava teräsvyö tai sellaista rakennetta, että tilaan voi tunkeutua vain rikkomalla rakenteita työkaluilla. Rakenteellisesti kevyet seinät, kuten kipsilevy- tai peltiprofiiliseinät, on vahvistettava joko 12 mm:n vanerilla tai 1,0 mm:n metallilevyllä säilytystilan puolelta.

Ovet on lukittava

- 2. luokan käyttöluokalla ja 4. luokan varmuuslukolla, joiden etäisyys on vähintään 40 cm
- kahdella kiinnikkeineen hyväksytyllä 3. luokan riippulukolla, joiden etäisyys toisistaan on vähintään 40 cm tai
- teräspuomilla, joka on lukittu kiinnikkeineen hyväksytyllä 4. luokan riippulukolla.

Lisäksi kaikki säilytystilan ikkunat ja aukot on suojattava teräsristikolla, teräsverkolla tai vastaavan murto- ja suojausvaatimuksen antavalla muulla tavalla.

Kun rakenteilla olevan työkohteen murto- ja suojaus vastaa valmiin rakennuksen käytönaikaista murto- ja suojausta, voidaan omaisuutta säilyttää myös rakennuksen lukituissa tiloissa.

7.9.3 Ilman viikottaista toimintaa olevat tilat

Jos rakennus on ilman viikottaista toimintaa, kuten erillinen varasto tai rakennus, jossa toiminta on päättynyt taikka keskeytynyt normaalia huoltoseisokkia pidemmäksi ajaksi, on suojelemaan vaatimuksia edelleen noudatettava ja lisäksi huolehdittava, että

- kiinteistön piha-alueen, rakennuksen ja rakennuksessa olevan omaisuuden kunto tarkastetaan vähintään kerran viikossa
- havaitut viat ja rikkoutumiset korjataan sekä ilkeiden jäljet poistetaan mahdollisimman nopeasti
- automaattinen paloilmoinjärjestelmä, automaattinen sammutuslaitteisto, murtohälytysjärjestelmä ja muu vastaava turvallisuus- ja valvontajärjestelmä on toiminnassa

- järjestelmien koestukset ja huollot on tehty niitä koskevien huolto- ja kunnossapito-ohjelmien mukaisesti
- tilojen sähkönsyöttö on katkaistu sähkökeskuksesta lukuun ottamatta kiinteistön ylläpidossa tarvittavaa sähkönsyöttöä ja ulkovalaistusta
- käyttövesi- ja lämmitysputkistoa laitteineen on suojattava jäätymiseltä ja veden tulo kiinteistön vesipisteisiin on katkaistu lukuun ottamatta lämmitysjärjestelmän vaatimia vesipisteitä
- kaasuputkistot ovat paineettomia ja syttyvien nesteiden putkistot on tyhjennetty sekä kaikki sulkuventtiilit on suljettu.

7.9.4 Omaisuus ajoneuvossa tai perävaunussa

Ajoneuvossa tai perävaunussa oleva omaisuus on peitettävä tai sijoitettava siten, että sen laatua ei voi ulkopuolelta nähdä.

Jos omaisuutta säilytetään työajan ulkopuolella ajoneuvossa tai perävaunussa, ajoneuvo tai perävaunu on säilytettävä lukitussa rakennuksessa. Jos tämä ei ole mahdollista, on noudatettava seuraavia ohjeita:

Omaisuus ajoneuvossa

- ajoneuvo on varustettava murtohälytinlaitteella ja laite on kytkettävä toimintaan
- ohjaamon ja kuormatilojen ovet on pidettävä lukittuina.

Omaisuus perävaunussa tai ajoneuvon lavalla

- perävaunun tai ajoneuvon lavan peittävän kuomun on oltava metallia tai muuta rakennetta, jonka murtaminen ei ole mahdollista ilman työkaluja
- kuomurakenne on lukittava ajoneuvoon tai perävaunuun 3. luokan riippulukolla tai vastaavilla muilla lukkolaitteilla
- Jos yllä esitettyä kuomurakennetta ja lukitusta ei ole, on omaisuus kytkettävä perävaunuun tai lavarakenteisiin vähintään 10 mm vahvalla pintakarkaistulla teräsketjulla tai -vaijerilla ja hyväksytyllä 3. luokan riippulukolla
- perävaunussa on käytettävä laitetta, joka estää perävaunun irrottamisen ajoneuvosta tai jos sitä ei ole kytketty ajoneuvoon, estää sen kytkemisen ajoneuvoon.

7.9.5 Omaisuus ulkona tai aitauksessa

Jos omaisuutta säilytetään aitauksessa, on

- aitamateriaalin oltava enintään 50 mm silmäkoon panssariverkkoaita tai muu vastaavan suojan antava aita ja sen korkeuden on oltava vähintään 2 metriä
- aidan alareunan korkeus maanpinnasta oltava enintään 10 cm
- aidan oltava ehjä eikä siinä saa olla aukkoja
- aidan ulottuva suojelema alueen ympäri
- portti lukittava varmuuslukolla tai 4. luokan riippulukolla
- aidattu alue valaistava siten, että alueelle tunkeutuminen voidaan havaita.

Muulla kuin lukitussa tilassa tai aitauksessa oleva omaisuus on kiinnitettävä vahvaan kiinteään rakenteeseen

- hyväksytyllä 3. luokan riippulukolla lukitulla pintakarkaistulla teräsketjulla tai -vaijerilla, jonka ainevahvuus on vähintään 10 mm
- vähintään 3 metrin korkeuteen maasta tai muuta seisomatasosta siten, ettei omaisuuden irrottaminen ole mahdollista ilman telinettä ja työkalua
- muulla tavalla, josta on kirjallisesti sovittu vakuutusenantajan kanssa.

7.9.6 Kassakoneiden sekä kassa- ja paloturvakaappien käyttö

Kassakoneet ja -lippaat on pidettävä avoimina, kun vakuutushuoneisto on suljettu.

Paloturvakaapin tai kassakaapin ja -holvin ovet on lukittava vakuutushuoneiston suljettuna ollessa eikä niiden avainta tai lukon numeroyhdistelmää saa säilyttää samassa vakuutushuoneistossa.

Avainta tai lukon numeroyhdistelmää ei saa antaa kuin nimetyille henkilöille kuittausta vastaan.

Rahojen säilytykseen hyväksytyt paloturvakaappi tai kassakaappi on kiinnitettävä rakennuksen rakenteisiin valmistajan ohjeiden mukaan.

7.9.7 Arvo-omaisuuden suojaaminen kuljetuksen aikana

Arvo-omaisuutta kuljettavien henkilöiden on oltava

- täysi-ikäisiä
- tehtävään koulutettuja
- vakuutuksenottajan työntekijöitä tai ammattimaisen arvokuljetoimintaa harjoittavan yrityksen työntekijä.

Kuljetuksessa on käytettävä tehtävään soveltuvaa autoa aina, kun se on olosuhteet huomioon ottaen mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Jos samalla kuljetuskerralla kuljetetaan rahaa useasta toimipaikasta ja rahat jätetään ajoneuvon pysähdyksen ajaksi

- on käytettävä ajonestolaitteella varustettua ajoneuvoa
- rahat on säilytettävä ajoneuvon kiinteästi asennetussa, lukitussa säilytysyksikössä
- ajoneuvo on lukittava pysähdyksen ajaksi tai kuljetuksissa on käytettävä kahta kuljettajaa, joista toinen vartioi rahoja pysähdyksen aikana.

7.9.8 Avainten säilyttäminen

Avaimia ja muita ovien avaamiseen oikeuttavia tunnisteita on säilytettävä huolellisesti LähiTapiolan voimassa olevan teknisen ohjeistuksen G47 mukaisesti. Avaimia ei saa merkitä siten, että ne voi yhdistää kohteeseen.

Ulkoseinään upotetuissa avainsäiliöissä voidaan säilyttää vain erillisiä sähkö-, puhelin- yms. teknisiin tiloihin johtavien ovien avaimia. Yleisavainta ei saa koskaan säilyttää tällaisissa avainsäiliöissä.

Avaimen kadotessa tai joutuessa luvattomasti ulkopuolisen haltuun, on välittömästi selvitettävä voiko avainta käyttää väärin. Välittömän vaaran uhatessa on aloitettava lisävahinkojen torjunta.

7.9.9 Murtohälytysjärjestelmät

Jos vakuutus kirjalle on merkitty murtosuojausvaatimuksen taso 2 tai 3, on vakuutuspaikassa oltava murtohälytysjärjestelmä. murtohälytysjärjestelmän suunnittelussa ja asennuksessa on käytettävä Finanssiala ry:n hyväksymää murtohälytyslaitteita toimittavaa yritystä ja noudatettava Finanssiala ry:n ohjetta Murtohälytysjärjestelmät ja palvelut.

Murtohälytysjärjestelmä on pidettävä toimintakuntoisena ja se on oltava kytkettynä toimintaan työajan ulkopuolella. Toimintakuntoisena pitäminen tarkoittaa laitteiston teknisen kunnossapidon ja kokeilujen lisäksi muun muassa sitä, että kaikki valvotuksi sovitut tilat säilyvät valvonnan alaisina esimerkiksi tilamuutosten jälkeen.

7.10 Nosto- ja siirtotöiden turvallisuus

Nosto- ja siirtotöissä on erityisesti otettava huomioon Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta (205/2009), luku 5:

- Nostolaitetta sijoitettaessa on varmistettava maapohjan kantavuus.
- nostolaitteissa ja -apuvälineissä on oltavat turvallisen käytön kannalta tarpeelliset merkinnät. Jos merkinnät puuttuvat, niitä ei saa käyttää. Nosto- ja apuvälinettä ei saa ylikuormittaa
- Taakan paino ja painopiste on tarkistettava ennen nostoa tai siirtoa ja taakka on kiinnitettävä huolella ja asianmukaisesti taakassa olevia kiinnityspisteitä (esim. nostolenkit, -korvakkeet) käyttäen.
- Vaativia nostotöitä varten on laadittava kirjallinen nostotyösuunnitelma. Vaikealla nostotyöllä tarkoitetaan esimerkiksi erityisen painavien tai suurikokoisten taakkojen nostoja hankalissa olosuhteissa, muita erityistä suunnittelua vaativia nostoja sekä nostamista samanaikaisesti useammalla kuin yhdellä nosturilla.

7.11 Tiedostojen varmistus ja säilytys

Tiedostojen varmuuskopiointi on tehtävä vähintään viikottain ja varmuuskopiot on säilytettävä alkuperäisistä tallennuspaikoista erillään siten, etteivät ne vahingoitu samanaikaisesti alkuperäisten tiedostojen kanssa.

7.12 Muut noudatettavat suojeluohjeet ja tekniset ohjeet

Suojeluohjeet

- Tulitöiden suojeluohje D10
- Rakennus- ja asennustöiden suojeluohje B10

Murtosuojauksen teknisen toteutuksen ohjeita

- G45
- Avainturvallisuus G47
- Arvo-omaisuuden säilyttäminen

Suojeluohjeet ja tekniset ohjeet ovat osoitteessa lahitapiola.fi ja saatavissa myös LähiTapiolan toimistoista. Tietoja Finanssialan hyväksymistä turvallisuuslaitteista löytyy Finanssialan kotisivuilta vahingontorjunta.fi.

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola Sydäkusten - LähiTapiola **Etelärannikko** (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi** (0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | LähiTapiola **Pirkanmaa** (0205843-3) | LokalTapiola Österbotten - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola **Pohjoinen** (2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) | LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) | LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (0211034-2)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

